

Miljøgodkendelse

§ 16 a stk. 2 miljøgodkendelse af Svineproduktion på Jenningvej 5, 6510 Gram

Meddelt den 12. december 2022

af

Haderslev Kommune

Sagsnr. 21/23977

Baggrund og læsevejledning

Svineproduktionsselskabet Rosenlund K/S ved Thomas Jessen søger om miljøgodkendelse. Det ansøgte omfatter mulighed for fleksibel produktion af svin i eksisterende stalde. Herudover vil der blive etableret en drivgang samt et nyt udleveringsrum. Produktionen vil fremadrettet være et IE-brug, da der vil være mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Med ændringen af lovgivningen i 2017 skal miljøgodkendelser være baseret på antal kvadratmeter produktionsareal og dyretyper. Det maksimale antal dyr på produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

I de første tre afsnit af miljøgodkendelsen kan læses selve afgørelsen (A) herunder begrundelser for de stillede vilkår, dernæst vilkårene, der skal overholdes netop for dette husdyrbrug (B), og herefter de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, blandt andet klagevejledning (C). Derefter følger kommunens bilag (D). Til sidst ses miljøkonsekvensrapporten (E), der er en vurdering af projektets (husdyrbrugets) påvirkninger på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af en kvalificeret og kompetent ekspert og i dialog med kommunen, og den danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Husdyrbrugets nuværende produktionstilladelse er en anmeldeafgørelse fra 18. februar 2012. Husdyrholdet blev dengang godkendt til en årlig produktion på 650 årssøer, 20.330 smågrise og 614 polte. Haderslev Kommune har efterfølgende den 20. januar 2016 meddelt en § 12 miljøgodkendelse til en udvidelse af bedriften med nye stalde, gyllebeholder, siloer og sygeafdeling, men ingen af delene er blevet udnyttet. Da der nu er gået mere end 6 år, er denne § 12 godkendelse bortfaldet.

Produktionsarealet nedsættes fra 3.139 m² til 2.439 m².

Registreringsblad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	33421648
Husdyrbrugets navn	Rosenlund v. Thomas Jessen
Beliggelsesadresse	Jenningvej 5
Postnummer	6510
By	Gram

Ansøger

Ansøgers navn	Svineproduktionselskabet Rosenlund K/S T. Jessen
Ansøgers adresse	Jenningvej 5
Ansøgers postnummer	6510
Ansøgers by	Gram
Ansøgers telefon	21473256
Ansøgers e-mail	thomasjessen53@hotmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	21111511
Konsulent virksomhedsnavn	Kolding Herreds Landbrugsforening
Konsulentnavn	KHL - Lene Egtved Andersen
Konsulentadresse	Niels Bohrs Vej 2
Konsulentpostnummer	6000
Konsulentby	Kolding
Konsulenttelefon	76341788
Konsulent e-mail	lea@khl.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	510000443
CHR numre	93429

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 448 - Kastrup, Gram
Matrikel: 563 - Kastrup, Gram
Matrikel: 573 - Kastrup, Gram
Matrikel: 572 - Kastrup, Gram
Matrikel: 650 - Kastrup, Gram
Matrikel: 610 - Kastrup, Gram
Matrikel: 231 - Kastrup, Gram
Matrikel: 107 - Kastrup, Gram
Matrikel: 3 - Kastrup, Gram

Godkendelsen er udarbejdet af:

Sagsbehandler:

NIRAS, Grete Mørch Sørensen

Haderslev Kommune

Sagsnummer: 21/23977

Landbrugsgruppen

KS: Astrid Kjærulff Jepsen

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af: Kolding Herreds Landboforening; Lene Egtved Andersen

Kortmateriale: Haderslev Kommune / Geodatastyrelsen

Indhold	
A. Afgørelse	6
1) Afgørelsen	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2) Dispensation	7
3) Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse	8
4) Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	8
Generelle vilkår	9
Beliggenhed - Afstandskrav	9
Landskabelige værdier	10
Indretning og drift	11
Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem	11
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning og foder	12
Lugt	12
Støj og rystelser	13
Lys	13
Transporter	13
Støv	13
Skadedyr	14
Affald	14
Spildevand og restvand	14
Natur	15
Ressourcer, el- og vandforbrug	16
Uheld	17
Ophør	17
Egenkontrol	17
Bedste tilgængelige teknologi (BAT)	17
Alternativer	19
Miljøkonsekvensvurdering	19
5) Samlet vurdering for afgørelsen	20
6) Lovgrundlag	20
7) Andre tilladelser og dispensationer	20
8) Udnyttelsesfrist	20
9) Revurdering af miljøgodkendelsen	21
10) Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 39-40	21
B. Vilkår for husdyrbruget	22
Generelle vilkår	22
Nye bygninger	22
Indretning og drift	22
Håndtering af husdyrgødning	24
Øvrige emissioner (lugt, støj, lys, støv og skadedyr)	24
Reststoffer, affald og naturressourcer	26

Ressourceforbrug.....	26
Uheld.....	26
Ophør.....	27
Egenkontrol.....	27
Oplysning om krav til IE-husdyrbrug i godkendelsesbekendtgørelsen	27
C. Offentlighed og klagevejledning	28
Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse	28
Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse	28
Annoncering af afgørelse.....	28
Klagevejledning.....	29
Civilt søgsmål	29
D. Kommunens bilag	30
Bilag 1 Situationsplan.....	30
Bilag 2 Produktionsarealer	32
Bilag 3 Afløbsplan	38
Bilag 4 Høringssvar i forbindelse med partshøring.....	39
E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2	40

A. Afgørelse

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 2 til husdyrbruget på Jenningvej 5, 6510 Gram, til fleksibilitet i svineproduktionen. Der bygges et nyt udleveringsrum og en drivgang mellem to stalde.

Miljøgodkendelsen omfatter hele bygningsmassen på husdyrbruget, dvs. også de eksisterende anlæg.

Godkendt produktionsareal:

- Stald A eksisterende på 165 m², til Flexgruppe: Alle svin; 50-75 % fast gulv
- Stald C eksisterende på 425 m², til Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv
- Stald D eksisterende på 330 m², til Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv
- Stald E eksisterende på 130 m², til Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 25-49 % fast gulv
- Stald F eksisterende på 225 m², til Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 25-49 % fast gulv
- Stald G eksisterende på 210 m², til Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 25-49 % fast gulv
- Stald K eksisterende på 954 m², til Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv

- I alt 2.439 m²

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

Godkendt gødningsopbevaringsareal:

- 2 styk eksisterende gyllebeholder på hver 368 m² / 1.480 m³
- 200 m³ fortank

Andre driftsbygninger:

- 3 eksisterende fodersiloer
- Eksisterende udleveringsplads ved stald K og ved stald G
- Nyt udleveringsrum ved stald C og D på ca. 90 m²
- Ny drivgang mellem stald D og stald K på 80 m²
- Foderlade og maskinhus

Se en oversigt over stalde og anlæg i situationsplanen, bilag 1.

Tidligere afgørelser

Anmeldeafgørelse af 18. februar 2012 til ændret dyrehold

Anmeldeafgørelse af 9. marts 2018 til glasfibersilo på 60 m³

Anmeldeafgørelse af 14. januar 2020 til fortank på 200 m³ til biogasafhentning

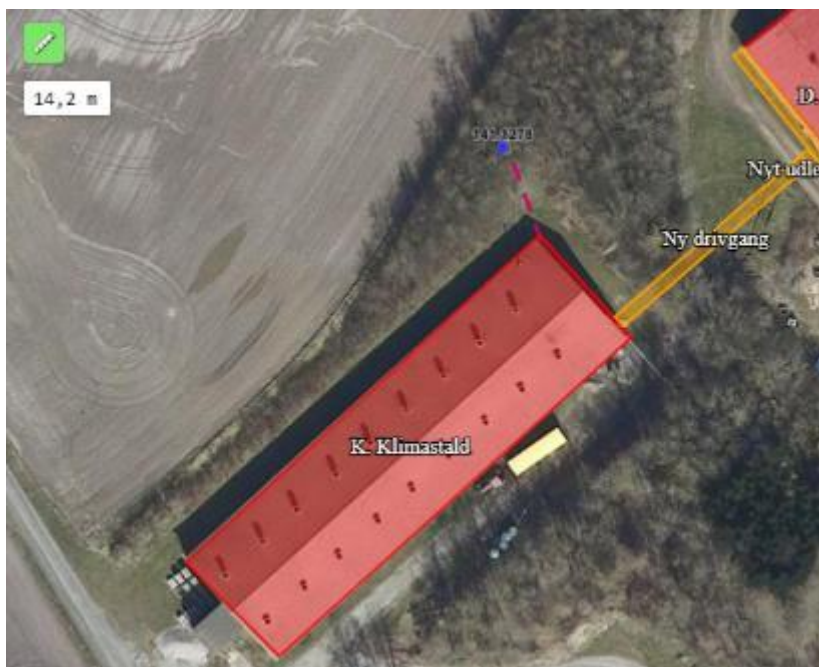
Anmeldeafgørelse af 14. januar 2020 til glasfibersilo på 60 m³

§ 12 miljøgodkendelse af 20. januar 2016 er ikke udnyttet og dermed bortfaldet 20. januar 2022.

1) Dispensation

Dispensation fra afstandskrav til boring

Afstandskravet i Husdyrbruglovens § 8 er mindst 25 m fra stald til vandforsyningsanlæg (boring). Stald K er den eneste stald, der ikke opfylder kravet til egen boring, idet den faktiske afstand er 14 m, se figur 1.

Figur 1. Afstand fra egen boring til den nærmeste stald.

Ansøgers begrundelse

Der ønskes dispensation fra afstandskravet, så den eksisterende stald K kan anvendes til en fleksibel produktion af smågrise og slagtesvin i stedet for at være bundet til smågrise som hidtil. Emissionen af ammoniak og lugt stiger herved.

Haderslev Kommunes vurdering:

Der er ansøgt om dispensation i Miljøkonsekvensrapporten afsnit 3.4.1.

Ifølge GEUS er boringen i anvendelse. Forsyning af vand til ejendommen sker fra eget vandværk. Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene. Herudover er der et mindre forbrug af vand til vask af stalde og maskiner, samt til husholdningen.

I den tidligere miljøgodkendelse fra 2016 blev der givet dispensation fra dette afstandskrav (i forbindelse med ansøgningen om en ny stald, som ikke blev bygget).

Afstandskravet til boringen er begrundet i hensyn til renheden af drikkevandet fra boringen og til generel grundvandsbeskyttelse. Nærhed til en stald medfører risiko for udsivning og overfladeafstrømning af husdyrgødning til brønden, hvorved vandet kan forurenes med bl.a. bakterier, fosfat og nitrat.

Haderslev Kommune vurderer, at ændringen fra smågrise til slagtesvin/smågrise hovedsageligt vil medføre en stigning i den luftbårne forurening med ammoniak og lugt. Der vil også ske en stigning i mængden af husdyrgødning, men ikke en væsentlig ændring i husdyrgødningens sammensætning, da al husdyrgødningen håndteres i form af gylle både før og efter ændringen. Risikoen for udledning og afstrømning af gylle fra stalden vurderes at være ganske lille, og ikke øget som følge af ændringen i dyretype. Boringen er beliggende i et læbælte på en forhøjning i terrænet, hvorved boringen er beskyttet mod overfladeafstrømning fra stalden.

Det vurderes, at der ikke er noget alternativ til at anvende de eksisterende stalde til produktionen af slagtesvin. Det er i forvejen alle ejendommens eksisterende stalde, der tages i brug til omlægningen. Hvis afstandskravet skulle overholdes, måtte der ikke ske ændring i dyretypen i stald K, og der skulle bygges en ny stald længere væk, hvilket ikke ville være økonomisk effektivt eller i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, når de eksisterende stalde kan bruges. Som en følge heraf er det tidligere projekt fra 2016 om opførelse af en ny stald parallelt med stald K blevet skrinlagt.

Haderslev Kommune vurderer på denne baggrund, at der kan meddeles dispensation fra afstandskravet.

I husdyrbruglovens § 9 stk. 3, står der, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med dispensationer skal fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener. Efter besigtigelse af boringens placering og indretning, stilles der vilkår for at bevare boringens placering på en forhøjning.

Haderslev Kommune meddeler herved i medfør af Husdyrgodkendelseslovens § 9, stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 1 vedrørende afstand fra stald K til boringen med DGU nr. 141.1278.

2) Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Haderslev Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 223467 version 5 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel E.

Historik – Grundlag og forudsætninger for miljøgodkendelsen

I henhold til §§ 30 og 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, skal den ansøgte ammoniakdeposition og lugtemission vurderes ud fra en sammenligning med den lovlige drift på ansøgningsstidspunktet (nudriften) og for 8 år siden.

Nudrift og 8 års drift

Nudriften og 8-års-driften (i 2013) er angivet i anmeldeafgørelsen fra 18. februar 2012. Staldbygningerne er de samme, som der nu ansøges om, bortset fra, at den eksisterende stald B tages ud af drift fremover. De tilladte gulvtyper fremgår i ansøgningens skema i husdyrgodkendelse.dk og i punkttopstillingen på side 6.

Ansøgt drift

Haderslev Kommune har den 30. november 2021 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget, for at opnå den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen, samt etablering af drivgang og nyt udleveringsrum.

Der søges nu om et samlet produktionsareal på 2.439 m². Produktionsarealet vil falde i ansøgt drift fra 3.139 m² til 2.439 m².

Der er ingen biaktivitet tilknyttet selve ejendommen.

3) Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Vilkårene til drift og egenkontrol i kapitel B tager udgangspunkt i det ansøgte projekt, Miljøkonsekvensrapporten og kommunens samlede vurdering.

Ansøgers beskrivelse af de tekniske og miljømæssige forhold og vurdering af projektet ses i Miljøkonsekvensrapporten (forkortet til MKR) i kapitel E.

Generelle vilkår

Denne miljøgodkendelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Jenningvej 5, 6510 Gram.

Ansøger driver også svineproduktion på ejendommen Højrupvej 35. De to ejendomme kan drives uafhængigt af hinanden og ligger med en afstand på 6,2 km. Det vurderes derfor, at der ikke er tale om teknisk, forurenings- og driftsmæssig forbindelse mellem de to ejendomme.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde miljøgodkendelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det ansøger, Thomas Jessen, der som ejer af dyreholdet, er ansvarlig for driften.

For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at miljøgodkendelsen og beredskabsplanen skal foreligge på ejendommen.

Beliggenhed - Afstandskrav

De fastsatte afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug gælder for etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg, der medfører forøget forurening.

I stald K stiger ammoniakemissionen med mere end 100%. I de øvrige stalde C, D, F og G stiger lugten med mere end 100%; i stald A er stigningen ikke så stor, og i stald E falder begge emissionerne.

Den nye drivgang og udleveringsrum er dele af husdyrbrugets bygninger, som ikke er et produktionsareal.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i nyere sager afgjort (fx sag nr. 19/06607 fra 2021), at en ny ridehal er et husdyranlæg, der skal overholde afstandskravene, selvom hallen ikke afkaster produktionsareal. Haderslev Kommune vurderer, at drivgang og udleveringsrum må defineres på samme måde som en ridehal, da det drejer sig om nybyggerier, så afstandskravene også gælder for disse.

Afstandskravene vurderes samlet at gælde for stald C, D, F, G og K samt for drivgang og udleveringsrum.

I tabel 3 nedenfor er anført det anlæg, som ligger nærmest ved det pågældende afstandselement:

Afstandskrav til	Afstandskrav	Faktisk afstand	Nærmeste anlæg
Byzone, sommerhusområde m.v. og fremtidig byzone; Solcelleanlæg ved Gram	50 m	670 m	Stald K
Lokalplan i landzone for boliger eller rekreativt om. Gram Slot	50 m	2,5 km	Stald G
Nabobeboelse	50 m	300 m	Stald G
Ikke almene vandforsyningsanlæg 141.1278	25 m	14 m	Stald K
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	> 50 m	
Vandløb (herunder dræn) søer	15 m 15 m	175 m 280 m	Stald K Stald C
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	16 m	Stald K
Naboskel Matrikel 1580	30 m	145 m	Stald K
Beboelse samme ejendom	15 m	60 m	Stald F
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m	
Kategori 1 og 2 natur	10 m	> 10 m	

Tabel 3: Afstandskrav

Afstandskravene overholdes bortset fra afstanden til vandboringen på ansøgers ejendom. Haderslev kommune vurderer, at der kan meddeles dispensation fra afstandskravet, se godkendelsens afsnit A.2. Der stilles vilkår for at minimere risikoen for forurening.

Se ansøgers MKR, afsnit 3.4.1, hvor der er anført ansøgning om dispensation.

Landskabelige værdier

Nye bygninger

Der vil blive etableret et udleveringsrum på 90 m² på vestsiden af stald C og D og en drivgang på 80 m² imellem stald K og D. Udleveringsrummet vil blive etableret med spaltegulv og overdækket med et halvtag. Der vil være afløb fra spaltegulvet til den eksisterende fortank, der ligger umiddelbart vest for. Drivgangen vil ligeledes blive overdækket og etableret med fast gulv, der fejes efter brug. Der er kanter på drivgangen. Hverken udleveringsrummet eller drivgangen indgår i produktionsarealet.

Afhentningspladsen for døde dyr ligger 250 m nord for ejendommens bygninger. Hegnet omkring pladsen er flytbart, så pladsen vurderes ikke at være en fast bygning. Det er planlagt, at afhentningspladsen flyttes ned til staldene.

Se ansøgers MKR, afsnit 3.4.2. Placering ses i bilag 1.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Generelt

Ved ansøgninger efter husdyrbrugloven, der indebærer opførelse af ny bebyggelse, skal det indgå i kommunens vurdering, om de ansøgte bygninger er erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 3.

Ved vurdering af om bygningerne anses for at være erhvervsmæssigt nødvendige, lægges der vægt på de samme hensyn og praksis, som hvis vurderingen skulle foretages efter planlovens landzonebestemmelser.

Ny bebyggelse skal som udgangspunkt placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 23, stk. 1.

Vurdering af nye bygninger på ejendommen Jenningsvej 5

Produktionen ønskes omlagt fra 700 søer uden slagtesvin til 300 søer med 10.000 slagtesvin om året. I stedet for at bygge en ny stald, som ellers indgik i det tidligere projekt fra 2016, ønskes nu en anden udnyttelse af de eksisterende stalde. Stald D og C skal bruges til slut-slagtesvin, og det er derfor påkrævet, at der tilbygges et nyt udleveringsrum. Rummet bliver en overdækket udendørs gang med spaltegulv. Ligeledes udnyttes de eksisterende stalde bedst, hvis der anlægges en overdækket drivgang mellem de to stalde K og D.

De to nye bygninger ligger i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger.

De eksisterende bygninger og siloer anvendes fuldt ud i den fremtidige drift, og de nye bygninger kan derfor ikke undværes.

Haderslev Kommune vurderer på denne baggrund, at de nye bygninger er erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift som landbrug.

Kommuneplanen 2021-2033

Ejendommens bygninger ligger i det åbne land 1 km fra Gram. Området, som ejendommen ligger i, er ikke udpeget med hverken landbrugsmæssige, landskabelige, økologiske eller kulturmæssige interesser. Ejendommen ligger således udenfor Særligt Værdifulde Landbrugsområder.

I Kommuneplanens Redegørelse står: Udpegningen forhindrer ikke, at husdyrproduktioner, der ligger uden for Særligt Værdifulde Landbrugsområder, kan udvide, ligesom der godt kan placeres staldanlæg uden for SVL-

områder. Desuden vil udpegningen af SVL-områder ikke forhindre, at landbrugsarealer kan drives intensivt uden for SVL-områder.

Udleveringsrum og drivgang ligger inde midt i bygningsmassen og bliver lavere, end de omkringliggende stalde, hvorved de ikke vil blive synlige set fra naboer eller forbipasserende. Samtidig bliver der stillet vilkår om beplantning på begge sider af staldkomplekset, som vist på Bilag 3, så stalddene og også de lavere bygninger bliver afskærmet.

Ejendommen ligger lige op til det bevaringsværdige landskab Gabøl-Tiset. Landskabet er en bakkeø, som er hævet over det omgivende landskab, herunder Gels Å-dalen og Gels hedeslette. Landskabet er præget af intensiv landbrugsdrift og store husdyrejendomme. Oplevelsen af landskabet på bakkeøen kendetegnes ved lange kig og store udsigter mod henholdsvis nord og syd. Etablering af to nye bygninger vurderes ikke at ville påvirke disse lange kig, da de bliver lavere end de omkringliggende stalde.

Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke de landskabelige værdier i området, og at projektet er i overensstemmelse med Kommuneplanens retningslinjer.

Ny drivgang og udleveringsrum bliver ikke berørt af bygge- og beskyttelseslinjerne i naturbeskyttelsesloven.

Ejendommen er kortlagt på niveau V1 og ligger i indvindingsoplandet til Tiset vandværk. Udvidelse af svineproduktionen kræver tilladelse efter jordforureningslovens § 8, og der skal ansøges hos kommunen om tilladelse.

Indretning og drift

Se ansøgers MKR, afsnit 3.1.

Ansøger søger om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen, og som giver mulighed for at omlægge en del af produktionen, så der kan produceres færre søer men flere smågrise og slagtesvin. Der etableres nyt udleveringsrum og drivgang i forbindelse med godkendelsen.

Produktionsarealet nedsættes fra 3.139 m² til 2.439 m².

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

Situationsplan med angivelse af placering fremgår af oversigtskortet i bilag 1.

Produktionsarealet er angivet som nettoarealer, og der er vedlagt tegninger af stalddenes indretning (se bilag 2).

Tegninger over produktionsarealerne skal bruges til at kontrollere ved tilsyn, at produktionsarealerne ikke overskrides. Især skal det være tydeligt, hvor produktionsarealet i Stald E er placeret, da denne stald er tilpasset, så lugtgeneafstanden til den nærmeste byzone overholdes med kun 10 cm. Der er vedlagt tegninger over dette i bilag 2.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Herved opfyldes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav om, at IE-brug skal have vilkår om relevante tekniske foranstaltninger (§ 36 stk. 1, nr. 10).

Der er indtegnet et alternativt udleveringsrum i stald E. Ansøger overvejer, om han i stedet for det ansøgte nye udleveringsrum, skal indrette udleveringsstier i en del af det staldafsnit, som alligevel skal tages ud i stald E. Haderslev Kommune vurderer, at den tiloversblevne stald-del kan indrettes til udleveringsrum, hvis det ønskes. Udleveringsrum behøver ikke at indgå i beregningerne som produktionsareal, og der er ikke landskabelige konsekvenser ved ændringen. Afstandskrav indgår ikke, da det ikke er en ny bygning.

Der stilles vilkår om placering og udformning af den ny bebyggelse.

Herved opfyldes kravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om placering for at begrænse transport og tage hensyn til fremtidig udvikling (§ 36 stk. 1, nr. 7).

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning og foder

Se ansøgers MKR afsnit 3.1 og afsnit 3.8.5.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 3,995 m³, som består af to gyllebeholdere plus gyllekanaler. Desuden har ansøger rådighed over en gyllebeholder på Engvej 21A med 2,564 m³. Engvej 21A er en selvstændig ejendom, der ejes af ansøger.

Ifølge § 10 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Ifølge DMI kan der i fremtiden forventes mere nedbør, efterhånden som klimaet bliver varmere, og nedbøren falder særligt om vinteren. Der kan forventes mere regn, flere stormfloder og flere kraftige skybrud; Og det kan ikke undgås, at markerne bliver vådere og oversvømmede, så der ikke altid kan køres på markerne og udbringes gylle som hidtil forventet. Det skal der tages højde for, så overfyldte gylletanke undgås. Der skal derfor tilstræbes en opbevaringskapacitet til mere end 9 måneder.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16 a, stk. 2 miljøgodkendelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år. Hvis der ikke er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af husdyrgødningen på bedriften, skal der foreligge skriftlige aftaler med andre ejendomme jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

For at sikre mod spild af gødning, stilles der vilkår om opsyn under gødningshåndtering og opsamling af eventuelt spild.

Smågrise og slagtesvin fasefodres. Der er tilsat fytase i alle foderblandinger, hvorved fosfor bliver mere tilgængelig.

Fremadrettet vil der blive hjemmeblandet foder til slagtesvin. Der er i dag 3 udendørs siloer til foder, herudover er der siloer indendørs.

Lugt

Se ansøgers MKR, afsnit 3.6.

I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone, enkelt beboelse, og samlet bebyggelse i landzone.

Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden (korrigeret geneafstand) er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de 3 beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides.

Lugtberegningerne viser, at afstandskravene i godkendelsesbekendtgørelsen overholdes for alle tre boligtyper:

Områdetype	Mindste geneafstand	Faktisk vægтет gennemsnitsafstand
Enkelt-bolig uden landbrugspligt Jenningvej 2	256 meter	425 meter
Samlet bebyggelse. Ved Haderslevvej 6	533 meter	644 meter
Byzone Solcelleanlæg ved Gram	700,0 meter	700,1 meter

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg og ventilation med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Haderslev Kommune vurderer på denne baggrund, at lugten ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omboende.

Støj og rystelser

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.1.

De væsentligste støjkloder vurderes at være ventilation, foderanlæg og interne transportere. På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser, idet der er 350 m fra stald til nærmeste nabo.

Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelser. Disse vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Der anføres vilkår for tre forskellige boligtyper, ud fra miljøstyrelsens vejledende grænser.

I vilkåret indgår, at overholdelse af støjgrænserne skal kunne dokumenteres.

Brug af maskiner kan eventuelt give anledning til rystelser. Haderslev Kommune vurderer dog, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

Lys

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.3.

Det vurderes, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende, da der er stor afstand til naboer.

Der stilles vilkår om, at udendørs pladsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensorer samt at lys ikke må være til væsentlig gene. Det er Haderslev kommune, der vurderer, om en gene er væsentlig.

Transporter

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.5.

Det forventes, at der vil komme lidt flere transportere med afhentning og levering af dyr. Samlet forventes antallet af transportere at stige med ca. 2 % ift. det niveau der er i dag fra 600 til 612 pr. år.

Der er fire indkørsler til ejendommen, se Bilag 1. Den nordligste indkørsel bruges hovedsageligt til privat kørsel. De to indkørsler ved poltestaldene bruges overvejende til levering af foderstoffer, mens indkørslen ved klimastalden anvendes ved afhentning af dyr.

Adgangsvejene udmunder i Jenningsvej, som er en asfalteret kommunal vej. Der er 370 m fra nærmeste indkørsel til naboen mod nord-øst, og der er 375 m fra nærmeste indkørsel til naboen mod nordvest. På grund af afstanden vurderes interne transportere og udkørsler ikke at give anledning til gener for omkringboende, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

Eventuelle støjgener fra transport på ejendommens matrikel er omfattet af støjvilkårene, og det vurderes, at støjvilkårene ved naboer vil blive overholdt, og at transportere i øvrigt ikke vil give anledning til væsentlige gener, som ikke kan accepteres, når man bor på landet.

Transport på offentlig vej kan ikke reguleres i miljøgodkendelsen.

Støv

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.2.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, specielt når det foregår på grusveje og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er stor afstand, 370 m fra ejendommens indkørsel til nærmeste nabo. Transport på interne køreveje går ikke forbi nabobeboelser. Støv fra transportere på de interne køreveje vurderes derfor ikke at forårsage støvgener for omkringboende. Øvrige kilder til støv er håndtering af foder og ventilation. Det vurderes, at ejendommens drift foregår på en hensigtsmæssig måde, uden at give anledning til væsentlige støvgener for eksterne omgivelser.

Der stilles ikke vilkår om støv.

Skadedyr

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.4.

Gener fra fluer og skadedyr skal minimeres, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring, og om at overholde retningslinjer for fluebekæmpelse. Husdyrbrug skal følge retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi om at forebygge og bekæmpe forekomsten af skadedyr på husdyrbrugets anlæg, så disse skadedyr ikke kommer til at genere husdyrbrugets naboer. Link: <https://husdyrvejledning.mst.dk/media/206819/retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf>

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen eller til det private firma, der står for rottebekæmpelsen på ejendommen, så bekæmpelse kan iværksættes.

Her kan du anmelde opdagelse af rotter, på kommunens hjemmeside:

<https://www.haderslev.dk/selvbetjening/anmeld-rotter/>

Affald

Affald

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8 og 3.8.2.

Opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske i overensstemmelse med Haderslev Kommunes REGULATIV FOR ERHVERVSAFFALD.

Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet.

Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside <https://docplayer.dk/4257093-Haderslev-kommune-regulativ-for-erhvervsaffald.html>

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af "olie, kemikalier og affald herfra" er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier, se mere på <https://www.haderslev.dk/media/1327/forskrift-for-opbevaring-af-farligt-affald-og-kemikalier-endelig-juni-2015.pdf>

I forskriften står også, at spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på landbruget. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Læs desuden om "Affaldssortering i Landbruget" på [Landbrugsaffald \(haderslev.dk\)](http://Landbrugsaffald(haderslev.dk)).

Vi henviser i denne forbindelse også til, at det kun er tilladt at benytte affaldstransportører til håndtering af genanvendelige affaldsfraktioner, der er registreret i Energistyrelsens affaldsregister. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>.

Døde dyr

Der stilles vilkår til opbevaring af døde dyr, da hensynet til lugtgener og uhygiejniske forhold vurderes at være en skærpelse af de gældende regler om døde dyr, som fremgår i bekendtgørelse nr. 558 fra 2011 om opbevaring af døde dyr.

Ansøger har anlagt en flytbar afhentningsplads 250 m nord for ejendommens bygninger, ud til offentlig vej. Pladsen er afskærmet med hegn. Der stilles vilkår for at fastholde hegnet og sikre overdækning, da det vurderes at være nødvendigt for at forhindre uhygiejniske forhold, når pladsen ikke bliver overvåget intensivt. Afhentningspladsen ligger på en naboejendom, og der gøres opmærksom på, at afhentningspladsen skal placeres på ansøgers ejendom. Den nye placering skal godkendes af Haderslev Kommune. Ansøger planlægger at oprette en ny afhentningsplads i tilknytning til bygningerne på ejendommen.

Spildevand og restvand

Spildevand

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8.1.

Ansøger oplyser, at der ikke vil ske nogen ændring i afledning af spildevand, se Bilag 3 Afløbsplan.

For at mindske risikoen for udledning af forurenende stoffer såsom foderrester, olie og gødning, stilles der vilkår om, at foder ikke må kunne udledes til jord og grundvand, og om at eventuel vask af maskiner skal foregå med opsamling af vaskevandet eller på arealer med vegetation.

Udleveringsramper er også punkter, hvorfra der kan ske forurening med husdyrgødning, og der er stillet vilkår om sikring, evt. med afløb til gyllekanalerne. For det nye udleveringsrum er der stillet vilkår om afløb til en opsamlingsbeholder, hvilket kan være gyllekanalerne eller en forbeholder.

Den nye drivgang er beskrevet med overdækning og ellers med fast bund, der fejes efter brug. Der er kanter på drivgangen, så husdyrgødning ikke spildes på jorden. Husdyrgødning herfra skal opsamles og bringes til gyllebeholder. Drivgangen og udleveringsstederne er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens krav om rengøring i § 38.

Åbne nedløbsbrønde skal sikres, så der ikke kan udledes forurenende stoffer til vandløb.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at reducere mængden af spildevand (§ 36 stk. 1, nr. 8).

Vask af sprøjtemiddeludstyr skal følge reglerne i Vaskepladsbekendtgørelsen nr. 1401 fra 2018.

Olie og diesel, kemikalier og andre stoffer

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8.3.

Opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1257/2019).

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til eventuel opbevaring af fyringsolie/diesel for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om, at beholderne skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af vilkåret om vask af maskiner og vilkåret om opbevaring og opsamling af spild af kemikalier

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at begrænse frigivelse af farlige stoffer (§ 36 stk. 1, nr. 13).

Natur

Se ansøgers MKR, afsnit 3.5.1.

Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition til forskellige naturkategorier:

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. §7 stk. 1, nr. 1 i Loven Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden <ul style="list-style-type: none"> 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
Kategori 2. §7 stk. 1, nr. 2 i Loven. Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, udenfor Natura 2000.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år

<i>Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove.</i>	Ved merdeposition på over 1,0 kg N/ha/år: Ud fra en konkret vurdering stilles evt. krav om en maksimal belastning
---	--

Emissionerne fra ejendommen bliver:

Samlet emission: 4517,8 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): 1461,1 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 1461,1 (kg NH ₃ -N/år)
---	---	---

Haderslev Kommune henviser til naturvurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten om kategori 1, 2 og 3 natur.

Kategori 1 natur ligger 5,6 km vest for ejendommen og vil få en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2 natur ligger 4,5 km vest for og får ligeledes 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur ligger 400 m syd for staldene og får 0,1 kg N/ha/år i merdeposition.

Desuden supplerer kommunen med en beregning af ammoniakdepositionen på det nærmeste øvrige naturområde; en § 3-registreret eng 200 øst for staldene. Engen vil modtage 3,1 kg N/ha/år i totaldeposition og 1,0 kg N/ha/år i merdeposition. Haderslev kommune vurderer, at da merdepositionen ikke overstiger 1,0 kg N og engen i forvejen er næringsstofpåvirket fra afstrømning af kvælstof og fosfor fra de omkringliggende marker, vil projektet ikke vil medføre en ændring af engens naturtilstand.

Habitatbekendtgørelsen

Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven. Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Nærmeste Natura 2000-område er det nyudpegede fuglebeskyttelsesområde Stensbæk Plantage og Heder, der ligger 5,2 km vest for ejendommen (Natura 2000-område nr. 253, Habitatområde nr. 262 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 121). For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes områdets udpegningsgrundlag. "Stensbæk Plantage" er/bliver specielt udpeget på grundlag af en række af naturtyper herunder indlandsklitter, heder og tørvelavninger. samt natravn, hedelærke, rødrygget tornskade, stor hornugle og trane.

Ved projektets gennemførelse bliver total (og mer-) ammoniakdepositionen på området 0,0 kg N, hvilket ikke overskrider grænseværdien for væsentlig påvirkning af natur. Haderslev Kommune vurderer derfor, at det ansøgte, ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter, kan påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde væsentligt eller få negativ indvirkning på arterne og naturtyperne, som Natura 2000-området er/bliver udpeget for at beskytte.

Det konkluderes på baggrund af ovenstående, at det ikke i henhold til habitatbekendtgørelsen er nødvendigt at foretage en konsekvensvurdering i forhold til påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Bilag IV arter

Flere dyrearter omfattet af bilag IV kan have yngle- og rasteområde på eller omkring den ansøgte ejendom. Ifølge naturdata på Miljøportalen er der indenfor en radius af 1,5 km fra ejendommen dog ikke fundet Bilag IV-arter. Haderslev Kommune vurderer, at tilstanden i § 3 natur ikke vil ændre sig som følge af projektet og at yngle- og rasteområder for bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt som følge af det ansøgte projekt, se også MKR i kapitel E side 14.

Ressourcer, el- og vandforbrug

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8.4 og 3.8.5.

Heri er beskrevet ejendommens energi- og vandbesparende foranstaltninger.

Lovens formål er blandt andet særlig at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer. Haderslev Kommune stiller derfor vilkår om at registrere el- og vandforbruget og om at vedligeholde vandinstallationerne. Desuden skal elinstallationerne og ventilationsanlæg efterses mindst hvert 5. år.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at minimere vandforbruget (§ 36 stk. 1, nr. 9).

IE-husdyrbrug er jf. § 47 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen desuden forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement, jf. byggelovens § 5.

Uheld

Se ansøgers MKR, afsnit 3.15.

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en beredskabsplan. Indholdet af beredskabsplanen er fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsens § 44. Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan, som er vedlagt ansøgningen. Planen skal gennemgås for eventuel opdatering med de nye krav i § 44.

Der stilles desuden vilkår om, at beredskabsplanen skal opdateres mindst en gang om året, og være tilgængelig og kendt af de ansatte (også hvis der anvendes udenlandsk arbejdskraft). Det er ejers ansvar, at de ansatte har kendskab til indholdet af beredskabsplanen. Opdateringen har fokus på at forebygge uheld hos de ansatte.

Ophør

Se ansøgers MKR, afsnit 4.1.

Haderslev Kommune vurderer, at oprydning i forbindelse med ophør af produktionen minimerer risikoen for forurening og gener i form af for eksempel lugt, fluer og skadedyr og er med til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Der stilles vilkår herom.

Alt affald skal bortskaffes i henhold til kommunens Regulativ for erhvervsaffald.

Ansøger påregner en produktion med over 2.000 stipladser til slagtesvin og er dermed et IE-brug. Senest 4 uger efter driftsophør skal dette anmeldes til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i Jordforureningsloven.

Samtidig skal der opfyldes en række krav til IE-husdyrbrug, som er oplistet i godkendelsesbekendtgørelsen (se kapitel B). Hvis produktionen senere kommer under grænsen for IE-brug, anses husdyrbruget for ophørt som IE-husdyrbrug hvad angår Jordforureningsloven, men skal dog stadig følge vilkårene i miljøgodkendelsen samt de generelle regler, som gælder for IE-brug, indtil der evt. søges og opnås en ny miljøgodkendelse.

For at kommunen kan være orienteret om driftsophøret, stilles der vilkår om at oplyse om driftsophør.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at undgå forureningsfare ved ophør (§ 36 stk. 1, nr. 12).

Egenkontrol

Det er væsentligt, at der på husdyrbruget foretages egenkontrol, der indeholder dokumentation for den løbende overholdelse af vilkårene.

I godkendelsen fastsættes egenkontrollvilkår om, at der skal være dokumentation for, at el- og vandforbrug registreres, samt at der kan fremvises kontrolrapport for elinstallationer og ventilationsanlæg.

Vilkårene i denne tilladelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at overvåge foranstaltningerne (§ 36 stk. 1, nr. 11).

Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

Ammoniakemissionen er på 4.518 kg NH₃-N (stald plus lager). Ejendommen er et IE-brug, så der er krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission og om en BAT-redegørelse.

BAT ammoniakemission generelt

I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg N/år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til BAT, dvs. "bedste tilgængelige teknik". Med begrebet "bedste tilgængelige teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet i forhold til ammoniakemission.

I forbindelse med behandling af denne ansøgning om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af, om de beregnede emissionsgrænseværdier, der fastsættes som BAT-krav, overholdes. Desuden vurderes anvendte virkemidler til begrænsning af ammoniakemissionen.

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdets dyretyper, staldanlæg, opbevaringsanlæg for husdyrgødning og valgte teknologier.

BAT-kravet beregnes ud fra den ansøgte driftsfase i husdyrgodkendelse.dk, hvor der indsættes de virkemidler, der er stillet som vilkår i eventuelle tidligere godkendelser. BAT-krav stilles for emissionen fra staldene, men ansøger kan inddrage emissionen fra lagre, hvis det ønskes.

BAT ammoniakemission for dette projekt

I denne sag er der ikke en udnyttet, tidligere miljøgodkendelse med teknologiske virkemidler. Staldene er angivet som "Eksisterende staldafsnit". Ansøger oplyser, at omlægningen fra sohold til smågrise og slagtesvin kan foregå uden at ændre gulvtyperne. Det nye udleveringsrum og drivgang medregnes ikke som produktionsareal, hvilket er i overensstemmelse med reglerne.

Beregning af ammoniakemissionen for det ansøgte projekt viser følgende:

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4223	295	4518
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4223	295	4518
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Der er anvendt stald- og gulvtyper som virkemiddel til at opfylde BAT-kravet, og virkemidlerne stilles som vilkår under Indretning og drift. Som det ses i tabellen ovenfor, bliver det vejledende BAT-krav overholdt.

Herved opfyldes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav om, at IE-brug skal have vilkår om relevante tekniske foranstaltninger (§ 36 stk. 1, nr. 10).

BAT redegørelse for IE-brug

IE-husdyrbrug skal redegøre for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor emnerne management, råvarer, energi og vand (godkendelsesbekendtgørelsen bilag 1 punkt C).

Der er i miljøkonsekvensrapporten afsnit 4.2 (se kapitel E) redegjort for

- Management.
- Råvarer, foder.
- Energibesparende foranstaltninger.
- Vandbesparende foranstaltninger.

BAT-redegørelsen indgår i ansøgers miljøkonsekvensrapport som påkrævet for et IE-husdyrbrug. Haderslev Kommune vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til kommunens BAT niveau for en ejendom af pågældende størrelse.

Der gøres desuden opmærksom på BAT-reglerne for IE-brug i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 42 - 51. I kapitel B er der en liste over reglerne i forlængelse af de stillede vilkår. Kravene skal opfyldes fra datoen for denne § 16 a IE-miljøgodkendelse.

Alternativer

Se ansøgers MKR, afsnit 2.0, 2.1 og 3.13.

Der er ikke afsøgt alternative placeringer, idet der ikke sker nogen udvidelse af produktionsanlægget.

0-alternativet, dvs. ingen ny godkendelse efter § 16 a, er, at ejendommen drives videre efter anmeldeafgørelsen fra 2012. Her er der ikke mulighed for at producere slagtesvin, og bedriften vil ikke kunne udvikles.

Haderslev Kommune finder, at ansøgers redegørelse for alternative løsninger er fyldestgørende. Haderslev Kommune vurderer, at det med den ansøgte ændrede udnyttelse af de eksisterende bygninger, ikke er relevant at vurdere yderligere på alternativer til det ansøgte projekt.

Miljøkonsekvensvurdering

Ansøgers konsulent har som en del af ansøgningsmaterialet indsendt en Miljøkonsekvensrapport, som krævet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt A, B, C, E og F (bekendtgørelse nr. 2225/2021). Ansøgers MKR ses i kapitel E.

Haderslev Kommune har inddraget ansøgningen og MKR i sagsbehandlingen, og har undersøgt de fremlagte oplysninger. Kommunen har inddraget relevante oplysninger, der er fremkommet via høringerne i forbindelse med forannoncering af ansøgningen (der kom ingen bemærkninger) og i forbindelse med udkastet. Haderslev Kommune har på denne baggrund undersøgt projektets indvirkning på miljøet. Den begrundede konklusion med de relevante vilkår er indarbejdet i denne godkendelse.

Haderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, som ikke medfører væsentlige påvirkninger af omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik BAT, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

4) Samlet vurdering for afgørelsen

Haderslev Kommuner vurderer, at der med de stillede vilkår kan meddeles miljøgodkendelse til husdyrbruget.

På baggrund af de stillede vilkår i kapitel B og vurderingerne i MKR i kapitel E, samt ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

5) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrbrugloven, Lov Bek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2225 af 27. november 2021, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøgodkendelsen er kun en del af det retsgrundlag, som husdyrproduktionen er underlagt. Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges.

6) Andre tilladelser og dispensationer

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen. Der skal også søges om tilladelse efter jordforureningslovens § 8.

Orientering om generelle regler

Lovkrav om effektiv rengøring

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der er krav om effektiv rengøring af de arealer, hvor produktionsdyrene kun opholder sig kortvarigt. De omtalte arealer omfatter blandt andet staldgange og drivgange.

Rengøringen af disse arealer skal foretages

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang til arealet dagligt
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene IKKE dagligt har adgang til arealet

Lovgivningen om ovenstående findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 (2225 af 27. november 2021).

7) Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt.

Godkendelsen anses som fuldt udnyttet, når byggeriet er færdigmeldt, eller når den ansøgte udvidelse eller ændring faktisk er gennemført. Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet indenfor en frist på 6 år.

Hvis miljøgodkendelsen herefter ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet. Har husdyrbruget opnået IE status og herefter kommer under stipladskriteriet for IE-husdyrbrug, forbliver husdyrbruget et IE-husdyrbrug med de krav der hertil hører, indtil der søges om ny godkendelse.

8) Revurdering af miljøgodkendelsen

§ 16 a IE-miljøgodkendelser skal regelmæssigt, og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Haderslev Kommune forventer at revurdere husdyrbruget i 2030.

9) Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 39-40

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil 2030.

B. Vilkår for husdyrbruget

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Vilkårene skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Generelle vilkår

1. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet husdyrgodkendelse.dk skema nr. 223467 version 6 og med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Ændring af bygninger kan kun gennemføres, hvis der opnås tilladelse efter jordforureningslovens § 8. Dette gælder kun, hvor der foretages gravearbejde.
3. Miljøgodkendelse og beredskabsplan skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøgodkendelse samt beredskabsplanen skal være medarbejderne bekendt.

Nye bygninger

4. Der kan etableres et nyt udleveringsrum på vestsiden af stald C og stald D på cirka 2 x 45= 90 m², se beliggenheden på bilag 1. Der skal være afløb til en opsamlingsbeholder for husdyrgødning.
5. Der kan etableres en drivgang mellem stald D og stald K, som vist på bilag 1, på cirka 2 x 40= 80 m². Drivgangen kan være overdækket. Drivgangen skal være sikret, så eventuelt vaskevand og husdyrgødning ikke forurener jord og vandløb. Opsamlet husdyrgødning skal opbevares i gyllebeholder.
6. Eksisterende levende hegn nordvest og sydøst om stalde og gyllebeholdere skal vedligeholdes, se bilag 1.
7. Hegnet skal bestå af mindst én række egstypiske træer af blandede arter og må gerne suppleres med buske. Beplantningen må ikke omfatte arter opført på naturstyrelsens liste over invasive arter som findes på naturstyrelsen.dk.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem samt opbevaringsanlæg til gødning

8. Husdyrbrugets dyregrupper, staldsystemer og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel 1, og placeret som vist i bilag 1 samt med produktionsarealerne som angivet i bilag 2.

Staldnavn	Staldmålning (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Ansøgt drift	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal %
Ansøgt drift								
K. Klimestald	1467	Mekanisk ventilation	6 m	(#474508) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv		0	954	65
A. Polte	260	Mekanisk ventilation	6 m	(#361449) Flexgruppe: Alle svin; 50-75 % fast gulv		0	165	63,5
E. Farestald	745	Mekanisk ventilation	6 m	(#455840) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 25-49 % fast gulv		0	130	17,4
D. Dr. stald	465	Mekanisk ventilation	6 m	(#455817) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv		0	330	71
C. Dr. stald	571	Mekanisk ventilation	6 m	(#455818) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv		0	425	74,4
F. Dr. stald	361	Mekanisk ventilation	6 m	(#455850) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 25-49 % fast gulv		0	225	62,3
G. Løbecald	378	Mekanisk ventilation	6 m	(#455851) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 25-49 % fast gulv		0	210	55,6
Sum							2499	

Tabel 1: Stalde, produktionsarealer og udnyttelse af bruttoarealet i procent.

9. En del af Stald E kan anvendes til udleveringsrum, såfremt der er adgang til afløb til opsamlingsbeholder for husdyrgødning fra udleveringsrummet.
10. De ansøgte flexgrupper defineres således:

Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	Alle svin; 50-75 % fast gulv
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Søer, golve og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
	Søer, golve og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv
	Søer, golve og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv
	Slagtesvin. Dybstrøelse, opdelt leje

Søer og Slagtesvin; 25-49 % fast gulv	Alle svin; 25-49 % fast gulv
Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
Søer, golve og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Søer, golve og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
Søer, golve og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golve og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv

11. Drikkevandsboringen DGU 141.1278 skal fortsat være beliggende på en forhøjning i forhold til terrænniveauet ved stald K.
12. Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel 2 og placeret som vist på bilag 1.

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Areal Dimension (m ²)
Ansøgt drift				
1. Gylletank 1.480 kvm	Flydende			368
2. Gylletank 1.480 kvm	Flydende			369

Tabel 2: Opbevaring af husdyrgødning.

Håndtering af husdyrgødning

13. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevognene foregå på støbt plads med afløb til beholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
14. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden tilførsel af gylle til gyllebeholder fra staldene eller fra returnering fra biogasanlæg skal det sikres, at gyllebeholderen kan rumme den aktuelle mængde gylle.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys, støv og skadedyr)

Lugt

15. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusive ventilationssystem skal rengøres minimum én gang årligt.

Støj

16. Bidraget fra ejendommen til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

Tidspunkt	Støjgrænser Det åbne land dB(A)	Støjgrænser Byzone dB(A)	Støjgrænser Samlet bebyggelse dB(A)	Reference tidsrum (Midlingstid)
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time

Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time
--------------------------	----	----	----	--------

Tabel 3: Støjgrænser

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer, dog kun den samlede støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne /beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

17. Udendørs pladsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen. Alternativt skal manuelt betjent udvendig belysning slukkes efter endt arbejde.
18. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Fluer og skadedyr

19. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
20. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet: flue- og skadedyrsbekæmpelse fra Miljøstyrelsen.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Døde dyr

21. Opbevaring af døde dyr må ikke give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende og må ikke medføre uhygiejniske forhold.
22. Hvis afhentningspladsen for døde dyr placeres udenfor bygningsmassen, skal pladsen afskærmes med fast hegn eller mur, og dyrene skal være fuldt tildækket. Afhentningspladsen skal i øvrigt opfylde kravene i bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr (pt. nr. 558/2011). Afhentningspladsen skal ligge på ansøgers ejendom. Ny placering skal godkendes af Haderslev Kommune.

Spildevand

23. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af foder m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.
24. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.
25. Afløbsbrønde, tagedløbsbrønde og lignende skal sikres, så der ikke ved eventuelle uheld kan afledes gødning til drænsystemet.
26. Udleveringsramper skal være sikret, så vaskevand og husdyrgødning ikke forurener jord og vandløb, fx indrettet med afløb til gyllesystemet.

Olie, diesel, kemikalier og andre stoffer

27. Tankning af brændstof skal ske under opsyn.
28. Tanke skal være sikret mod påkørsel.
29. Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.
30. Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Ressourceforbrug

31. El- og vandforbrug samt dieselolieforbruget skal registreres mindst en gang om året.
32. Der skal gennemføres kontrol af elinstallationer herunder ventilationsanlæg af en autoriseret elinstallatør mindst hvert 5. år.
33. Staldanlæggets vandinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende.

Uheld

34. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som skal indeholde kravene i § 44 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med

de ansatte mindst 1 gang om året. Beredskabsplanen skal indeholde en dato for, hvornår den årlige revision/kontrol er foretaget. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for ansatte.

Ophør

35. Ophør af husdyrbruget eller permanent nedsættelse af dyreholdet til under 2000 stipladser til slagtesvin eller til under 25 % af produktionsarealet skal meddeles til Haderslev Kommune.
36. Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, kemikalier, døde dyr, spildevand, foder mv. Alt skal bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer. Ejendommen skal fremstå i miljømæssigt tilfredsstillende tilstand.

Egenkontrol

37. Det årlige el- og vandforbrug samt dieselolieforbrug skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
38. Kontrolrapport (mindst hvert 5. år) for elinstallationerne og ventilationsanlæggene skal kunne fremvises.

Oplysning om krav til IE-husdyrbrug i godkendelsesbekendtgørelsen

Udover ovenstående vilkår er der en række krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (nr. 2225/2021 med eventuelle senere ændringer), som skal opfyldes fra datoen for denne § 16 a, stk. 2 IE-miljøgodkendelse. Disse krav stilles derfor ikke som vilkår. Kravene vises her til orientering:

- § 42: Udarbejde og overholde et miljøledelsessystem.
- § 43: Udarbejde oplæringsmateriale til personalet.
- § 44: Udarbejde en beredskabsplan, der også indeholder forebyggelse af uheld, kontrol og vedligeholdelse af gyllebeholdere, ventilationssystemer og andet maskinel.
- § 46: Nedsættelse af kvælstof i husdyrgødning. Nedsættelse af fosfor i husdyrgødning.
- § 47: Energieffektiv belysning.
- § 48: Reducere støvemissioner fra staldene.
- § 49: Underrette Haderslev Kommune ved manglende overholdelse.
- § 50: Årlig indberetning til Haderslev Kommune, med mindre, der har været tilsyn.
- § 51: Ved ophør skal dette anmeldes til kommunen med en risikovurdering efter jordforureningsloven.

Vilkårene i kapitel B er bl.a. stillet ud fra kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 36, stk. 1:

- Nr. 8 spildevand – vilkår afsnit "Reststoffer og affald"
- Nr. 9 vandforbrug – vilkår afsnit "Ressourceforbrug"
- Nr. 10 tekniske foranstaltninger – vilkår afsnit "Indretning og drift"
- Nr. 11 overvågning – vilkår afsnit "Egenkontrol"
- Nr. 12 ophør – vilkår afsnit "Ophør"
- Nr. 13 farlige stoffer – vilkår afsnit "Reststoffer og affald"

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret fra 5. august 2022 med 14 dages høringsfrist på Haderslev Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen (jf. godkendelsesbekendtgørelsen § 60).

Der indkom ingen bemærkninger til høringen.

Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse

Udkast til miljøgodkendelse blev den 04-11-2022 udsendt i partshøring.

Udkast til miljøgodkendelse blev sendt til dem, som har anmodet herom, og sendt til naboer og andre berørte med oplysning om en frist på 30 dage til at kommentere udkastet (jf. godkendelsesbekendtgørelsen § 61).

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 840 meter, samt ejere af de ejendomme, som matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret.

Annoncering af afgørelse

Miljøgodkendelsen er meddelt den 12-12-2022

Miljøgodkendelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på DMA.mst.dk den 12-12-2022.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Ansøger: Svineproduktionsselskabet Rosenlund K/S ved Thomas Jessen
e-mail: thomasiessen53@hotmail.com
- Som e-mail med vedhæftet fil:
- Ansøgers konsulent: Kolding Herreds Landbrugsforening ved Lene Egtved Andersen
e-mail: lea@khl.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dnhaderslev-sager@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3. forh. 1208 København K
e-mail: info@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk

- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: Bent.Karlsson1@outlook.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MitID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune.

Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 09-01-2023

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune i klageportalen.

Haderslev Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det dog på egen regning og risiko.

Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Astrid Kjærulff Jepsen

Sagsbehandler
Haderslev Kommune

D. Kommunens bilag

Bilag 1 Situationsplan

Den røde angiver ny drivgang og nyt udleveringsrum. Derudover er de andre bygningers anvendelse beskrevet.

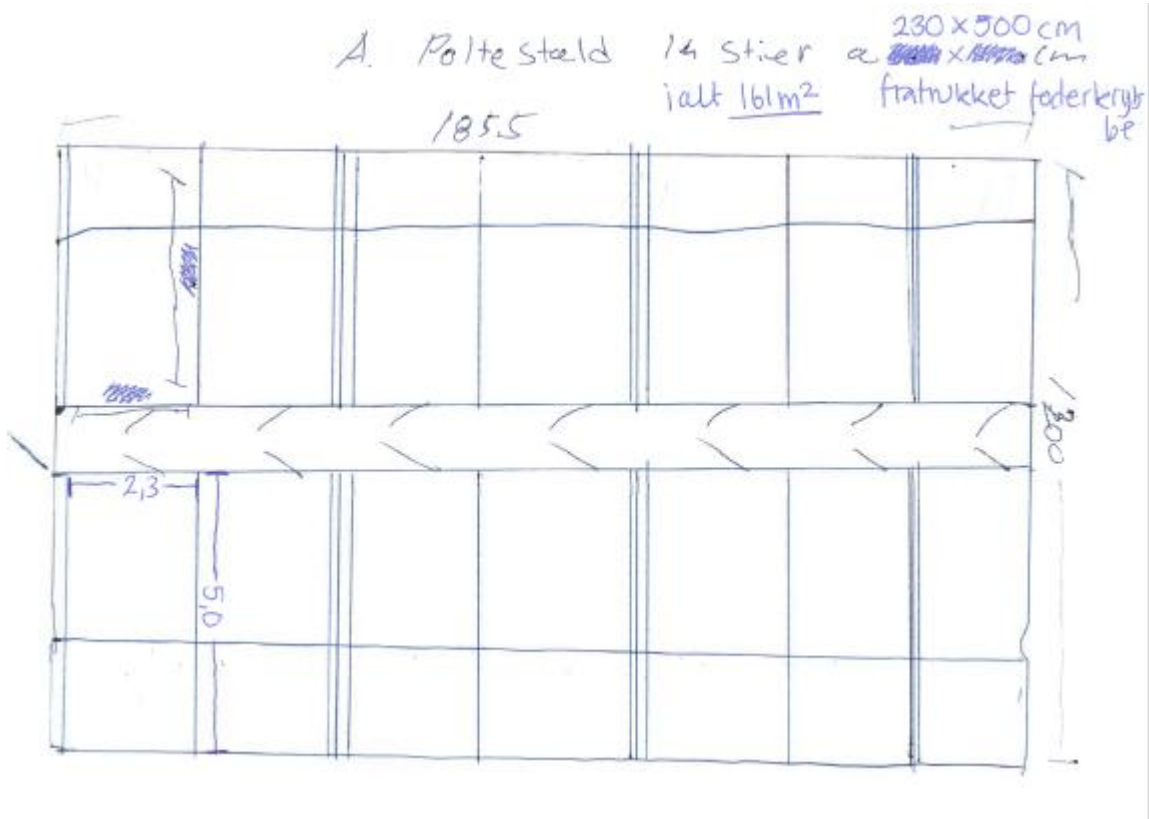

Det alternative udleveringsrum er angivet med orange på kortet ved farestalden.

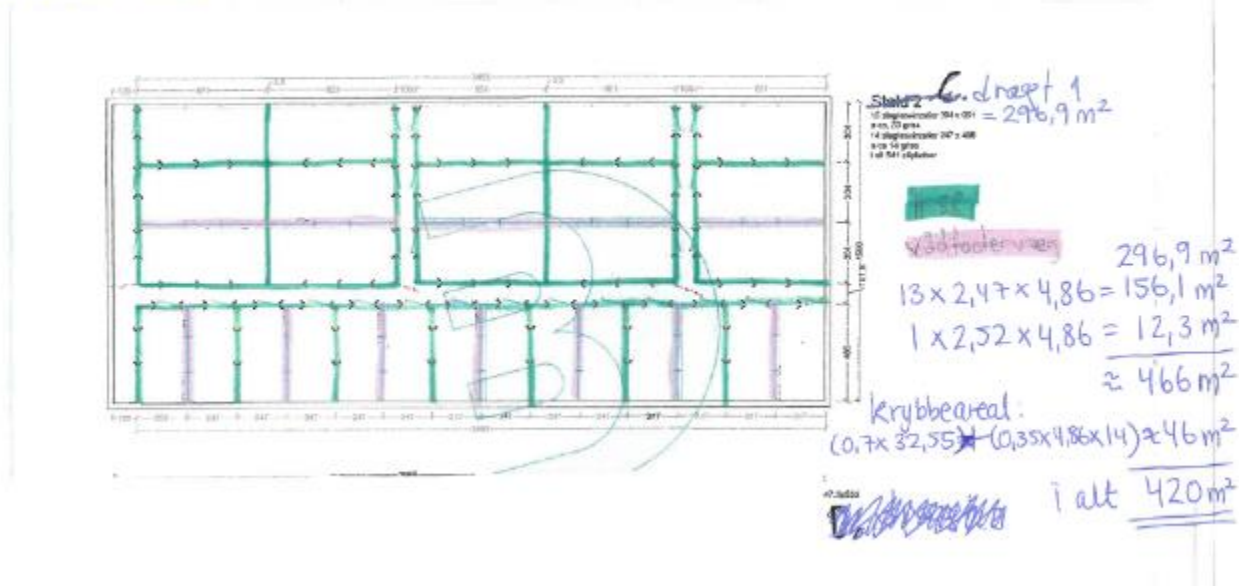
Bilag 2 Produktionsarealer

Stald A: 165 m² produktionsareal

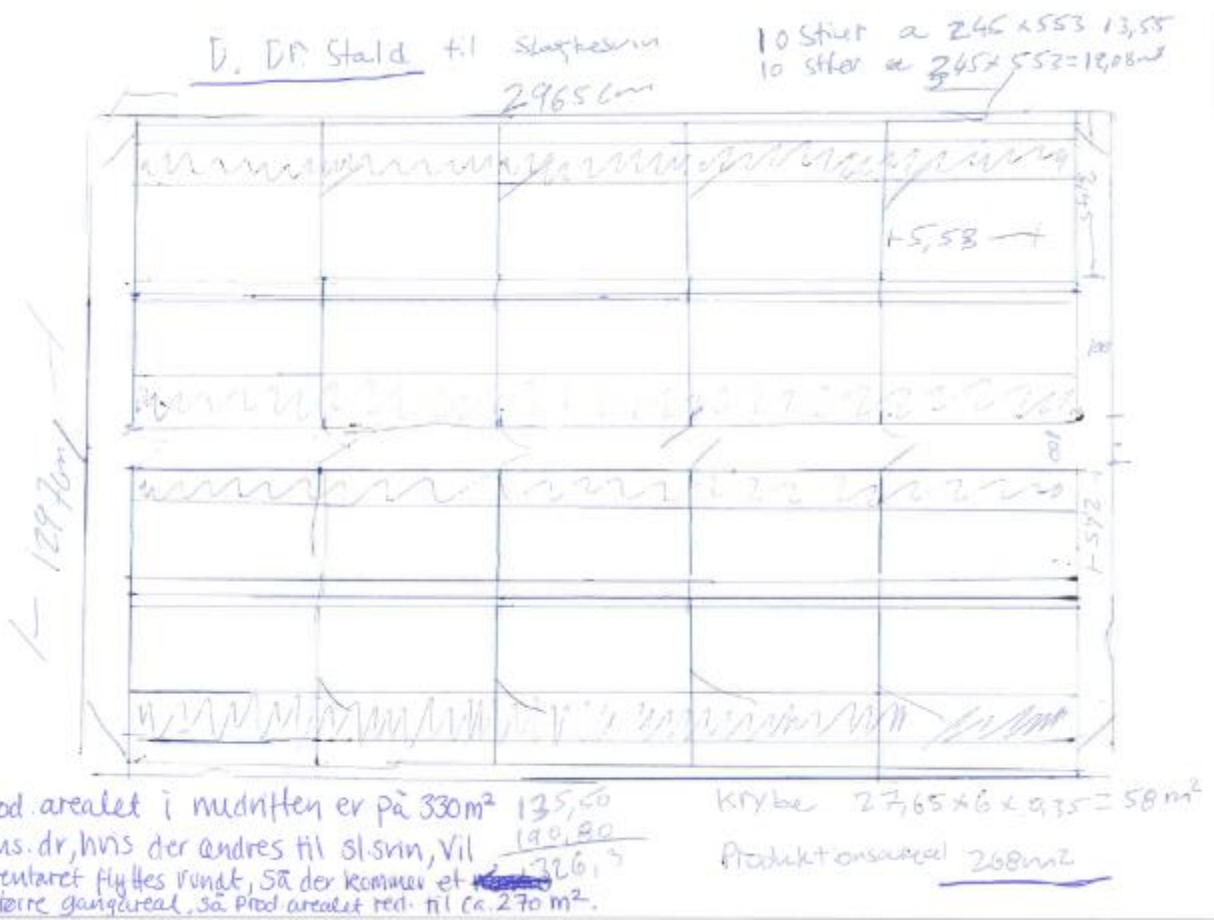
Stald C: 425 m² produktionsareal

C. DR. STALD

Stald D: 330 m² produktionsareal

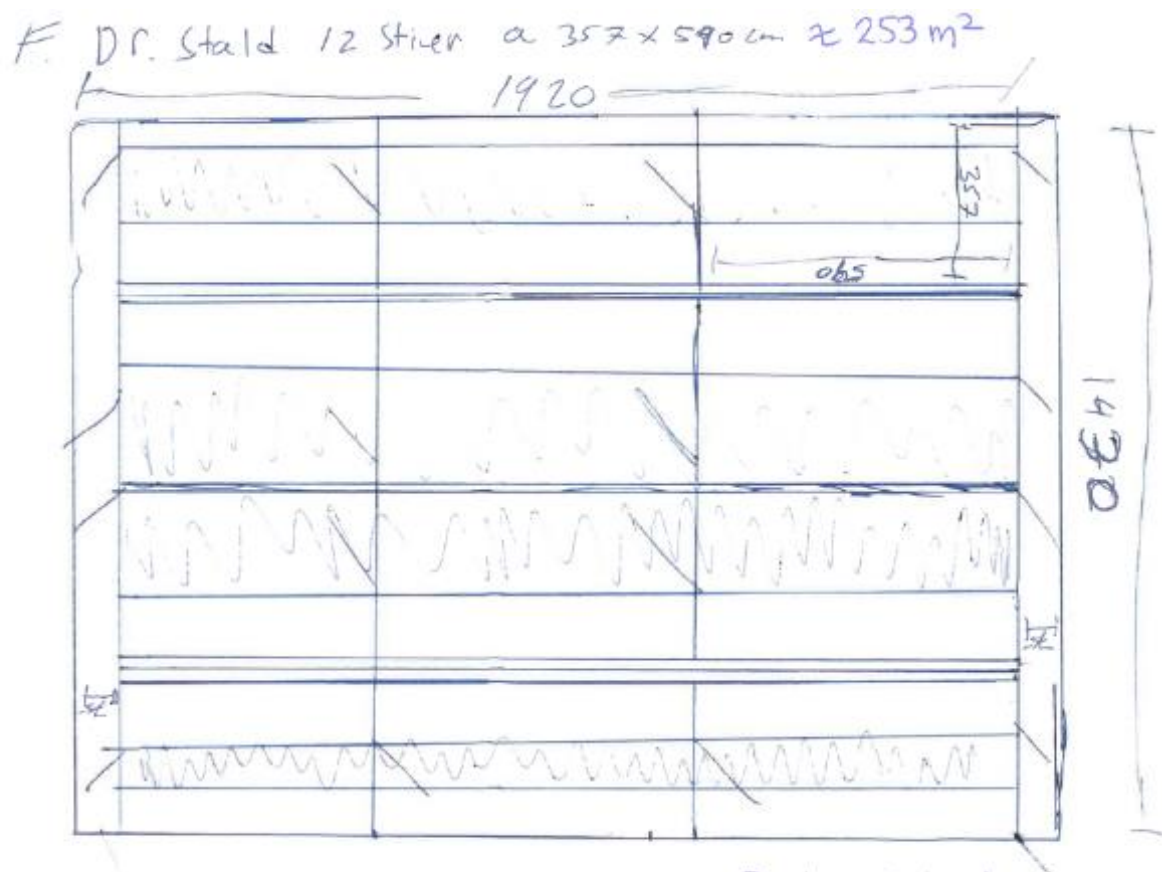

Stald E: 130 m² produktionsarealer

Stier indtegnet med grøn er udleveringsrum og stier indtegnet med gul er produktionsareal. Ansøger har valgt, at udleveringsrummet ikke skal være produktionsareal.

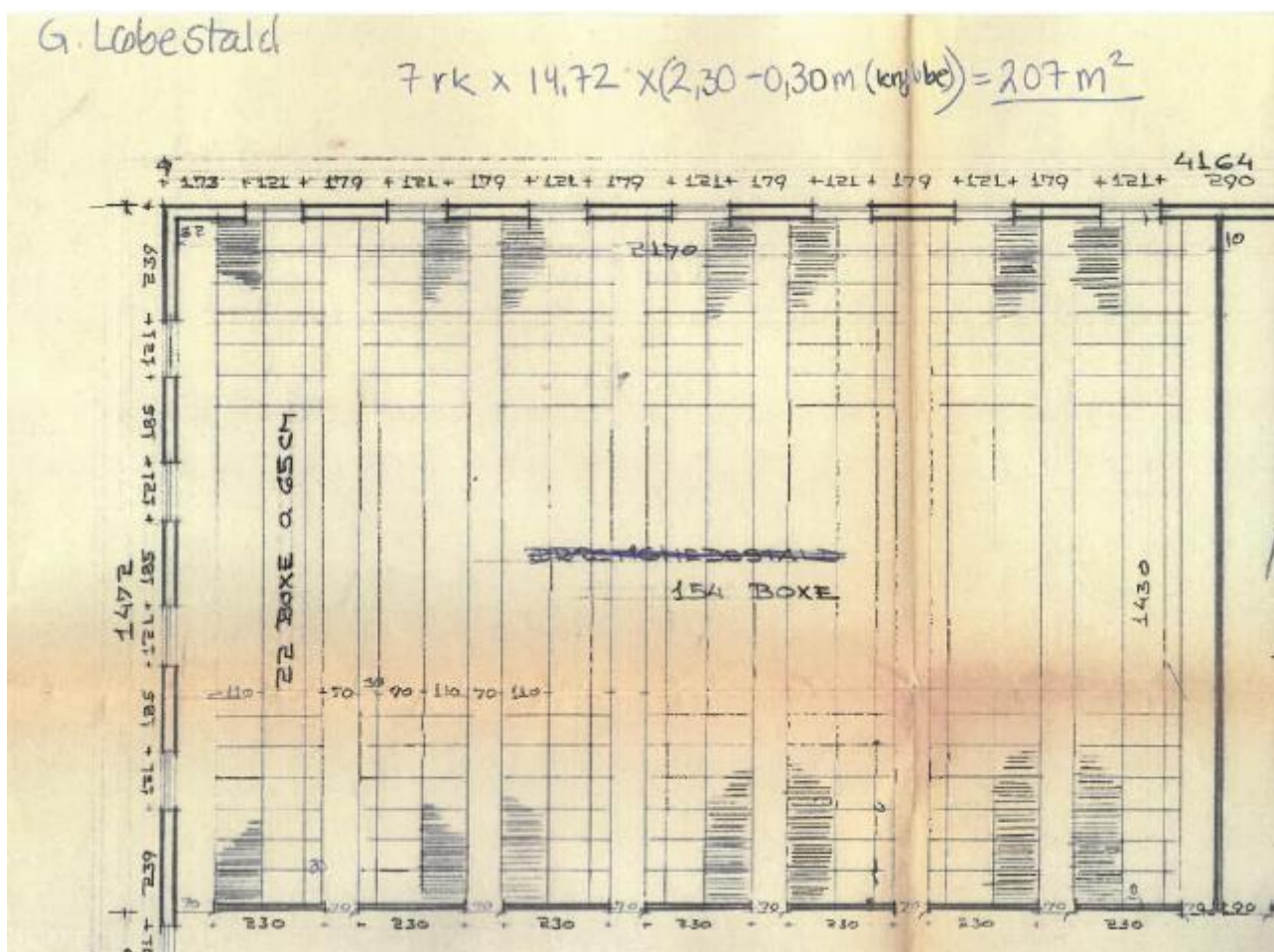
Stald F: 225 m² produktionsarealer

Krybbeareal: 4 rækker $\times$ 17,7 $\times$ 0,45 = 31 m²

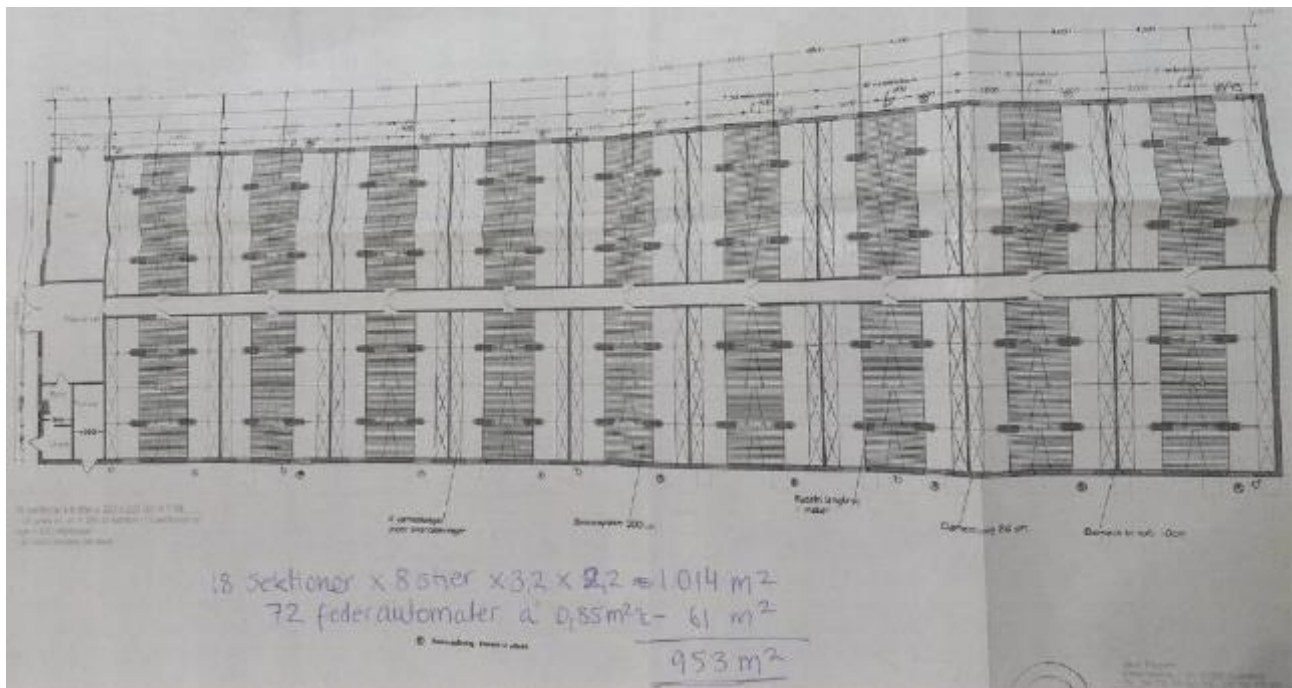
Prod. areal i alt:
253 - 31 = 222 m²

Stald G: 210 m² produktionsarealer

Stald K: 954 m² produktionsarealer

Bilag 3 Afløbsplan

Bilag 4 Høringssvar i forbindelse med partshøring

Udkast til miljøgodkendelse blev **den dato 2022** udsendt i partshøring på kommunens hjemmeside.

Haderslev Kommune har modtaget **et høringssvar** fra høringsberettiget. Høringssvaret er fremsendt med mail af **dato til** Teknik og Miljø og er gengivet nedenfor.

Ansøgers bemærkninger til høringssvar

Ansøger har ingen kommentarer til høringssvaret.

Haderslev Kommunens bemærkninger til høringssvar

E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2

Haderslev Kommune har gennemgået miljøkonsekvensrapporten "Miljøkonsekvensrapport Jenningvej 5" fra ansøgning skema 223467 version 5 og har vurderet, at rapporten opfylder kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4.

Det vurderes, at projektet hverken i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Kravet om anvendelse af BAT vurderes at være overholdt, fordi kravene om emissionsgrænser for ammoniak og krav om begrænsning af anden forurening overholdes., jf. miljøkonsekvensrapportens redegørelser.

Miljøkonsekvensrapport til § 16a stk. 2

Rosenlund K/S

Jenningvej 5, 6510 Gram

v. Thomas Jessen

Der ansøges om fleksibel produktion af svin i eksisterende stalde samt opstilling af tre gastætte fodersiloer, etablering af drivgang og nyt udleveringsrum.

Skema 223467 i Husdyrgodkendelse.dk

Indsendt 30. november 2021

Datablad

Ansøger og ejer	Rosenlund K/S v. Thomas Jessen Jenningvej 5 6510 Gram Kontaktperson på miljø sagen: Thomas Jessen Mobil: 21473256 Mail: thomasjessen53@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Jenningvej 5, 6510 Gram
CVR-nummer	33421648
CHR-nummer	93429
Kommune	Haderslev Kommune
Ejendomsnummer	5100000443
Matrikel-nr.	107, Kastrup, Gram m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ansøger driver svineproduktion på ejendommen Højrupvej 35
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningskema	223467
Konsulent	KHL CVR-nr.: 21111511 Lene Egtved Andersen, lea@khl.dk , 7634 1788

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Jenningvej 5. Det ansøgte omfatter mulighed for fleksibel produktion af svin i eksisterende stalde samt opsætning af tre gastætte fodersiloer. Herudover vil der blive etableret en drivgang samt et nyt udleveringsrum.

Produktionen vil fremadrettet være et IE-brug, da der vil være mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved en ændring af dyreholdet.

Til rapporten er vedlagt følgende: Bilag 1 Produktionsarealer.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	43
Forord	43
1. Indledning	47
2. Ikke-teknisk resume	48
2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	49
3. Miljøtekniske redegørelse	51
3.1 Indretning og drift af anlægget	51
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	53
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	53
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	53
3.4.1 Generelle afstandskrav	53
3.4.2 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab	54
3.4.3 Bilag IV arter	56
3.5 Ammoniakemission og -deposition	56
3.5.1 Naturpunkter	56
3.6 Lugtemission	58
3.7 Øvrige emissioner og gener	59
3.7.1 Støj	59
3.7.2 Støv	60
3.7.3 Lys	60
3.7.4 Skadedyr	60
3.7.5 Transporter	60
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	61
3.8.1 Spildevand	62
3.8.2 Døde dyr	63
3.8.3 Olie- og kemikalier	63
3.8.4 Vand- og energiforbrug	64
3.8.5 Foder	64
3.9 BAT-Ammoniakemission	65
3.10 Grænseoverskridende virkninger	66
3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund	67
3.12 Andet om befolkningen og menneskers sundhed	67
3.13 Alternative løsninger	67
3.14 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 8 og bilag 1 pkt. E+F*	67
	45

3.15 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 8 og bilag 1 pkt. E+F	68
3.16 Oplysninger om konsulenten	68
4. Oplysninger om IE-husdyrbruget	68
4.1 Ophør af IE-husdyrbruget	68
4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management	69
4.2.1 BAT-Råvarer	69
4.2.2 BAT-Energi	69
4.2.3 BAT-Vand	69
4.2.4 Management	69
5. Konklusion	69

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer konsekvenserne ved muligheden for fleksibel produktion af svin i eksisterende anlæg. Der tages staldafsnit ud af drift, så produktionsarealet vil falde i ansøgt drift. Der ansøges desuden om opsætning af tre gastætte siloer samt etablering af drivgang samt udleveringsrum.

Der er ikke afsøgt alternative placeringer, idet der ikke sker nogen udvidelse af produktionsanlægget og siloerne vil blive opstillet i tilknytning til eksisterende bygninger.

Produktionsarealer er opgjort ud fra fysisk opmåling foretaget af ansøger.

2. Ikke-teknisk resume

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrbruget på Jenningvej 5. Husdyrbruget er på nuværende tidspunkt et svinehold med søer og smågrise.

Ejendommen er i dag godkendt til maksimalt produktion på 650 årssøer, 20.330 smågrise (7,3-32 kg) og 614 sl.svin/polte (32-107 kg).

Der ansøges om fleksibel produktion, som giver mulighed for at omlægge produktionen. Ved en omlægning af produktionen forventes det, at der vil kunne blive produceret 300 søer og 10.000 smågrise og slagtesvin. I ansøgt drift tages der produktionsarealer ud af drift, så det samlede produktionsareal falder fra 3.139 kvm til 2.439 kvm, i alt 700 kvm.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til at omlægge dyreholdet. Med en ny miljøgodkendelse vil der desuden kunne producere efter de nye fleksible regler, hvor det er produktionsarealerne, der godkendes i stedet for antal dyr. Pladskrav mv vil også fremadrettet være reguleret efter dyrevelfærdsloven.

Når et husdyrbrug har mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, er det et IE-brug, hvilket vil sige, at det er omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner.

Landskabelige forhold

Der vil blive opstillet tre gastætte siloer på arealet imellem gylletankene og foderladen. Terrænet falder fra indkørslen på den vestlige side af foderladen og ned til der hvor det er planlagt at placere siloerne, så højdeforskellen imellem de eksisterende bygninger og de nye siloer bliver ikke så stor.

Der vil desuden blive etableret et udleveringsrum på vestsiden af stald C og D og en drivgang imellem stald K og D. Både drivgangen og udleveringsrummet vil falde naturligt ind i de eksisterende bygninger og vil være delvist skjult af eksisterende beplantninger og bygninger.

Stald B tages ud af drift.

Potentielle gener

Pga. af god afstand til nærmeste naboer, vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk viser, at krav til lugtgenafstandene overholdes.

Støj vil primært forekomme i forbindelse med aflæsning af foder, gyllekørsel, modtagelse og afhentning af dyr samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget. Der forventes, at der vil ske mindre ændringer i støjniveauet fra ejendommen efter omlægningen, hovedsageligt ifm. levering af foder samt ved afhentning af dyr. Hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid, men der kan blive afhentet dyr i nattetimerne.

Fluer og skadedyr vil forsat blive bekæmpet.

Døde dyr opbevares overdækket el. i container indtil afhentning. Afhentningspladsen vil forsat være for marken nordøst for ejendommen.

Der vil ikke være ændringer i tilkørselsforhold til ejendommen.

Husdyrgødning

Al husdyrgødningen er i form af gylle. Gylle udbringes med gyllevogn med læssekran og slæbes-langer. Der er tæt flydelag på gylletankene, som reducerer såvel ammoniakfordampning som lugtgener for de omkringboende.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med. Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt mer-depositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget er et IE-brug er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

BAT i forhold til ammoniak er overholdt uden yderligere tiltag.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er ikke afsøgt mulige alternative placeringer, idet der ikke bygges nyt ifm. omlægningen.

0-alternativet er at ejendommen drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse.

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Der vil i forbindelse med omlægning af produktionen ikke ske en renovering af staldene, men udelukkende ske ændringer i inventaret. Der er i forbindelse med den tidligere miljøgodkendelse fastlagt et BAT-niveau

for ejendommen på 4.518 kg NH₃-N. Den faktiske ammoniakemission ligger ligeledes på 4.518 kg NH₃-N og BAT-kravet er dermed overholdt. Se tabel 8.

Ansøger vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Der benyttes flere forskellige foderblandinger til slagtesvin og smågrise. Foderblandingerne indeholder tilpassede mængder aminosyrer og højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og er tilsat fytase. Da BAT-kravet er overholdt investeres der ikke i yderligere tiltag.

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet efter kommunens anvisninger.

3. Miljøtekniske redegørelse

I dette afsnit beskrives husdyrbruget og det ansøgte samt projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

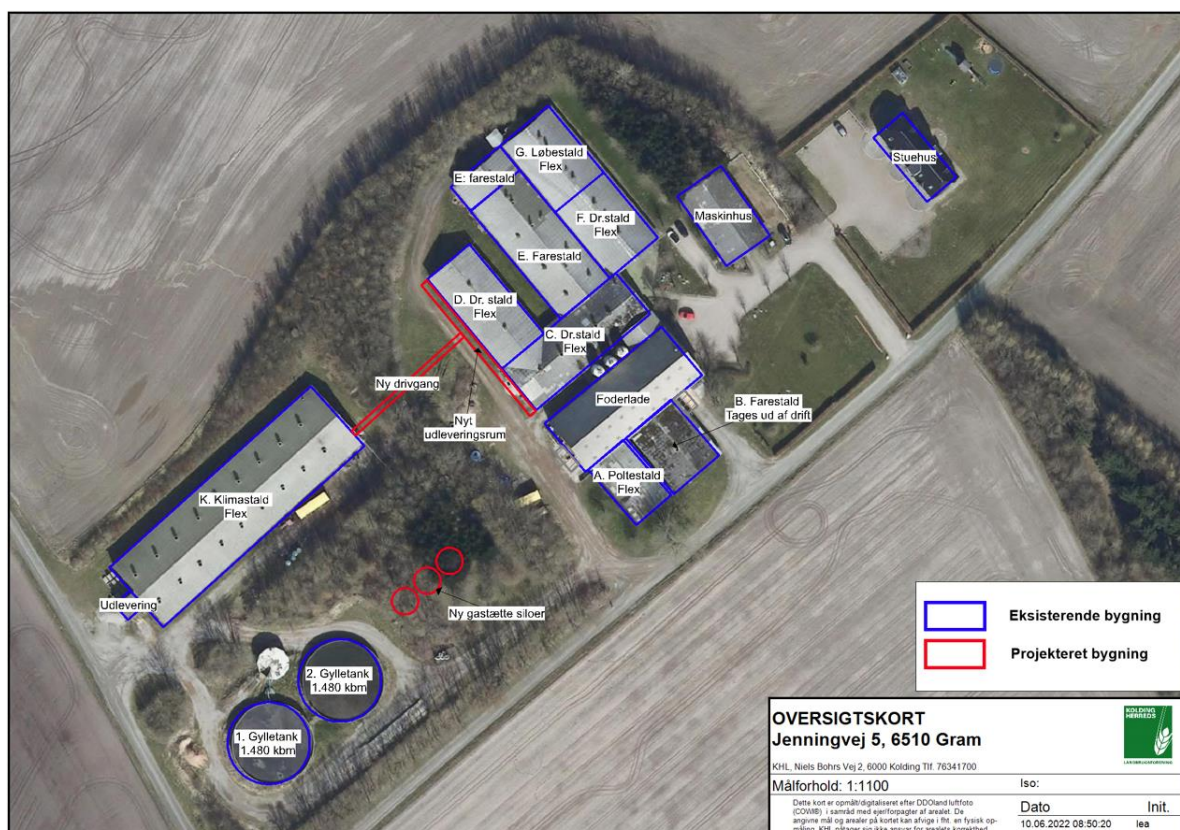
3.1 Indretning og drift af anlægget

Bygningsområdet på Jenningvej 5 er placeret samlet, med de eksisterende stalde, foderlagre og opbevaringsanlæg. Oversigt over anlægget ses på figur 1.

Det ansøgte indeholder ændringer i produktionsarealet i forhold til nudriften og i forhold til hvordan driften så ud i 2013 (8 års drift) idet der i ansøgt drift tages arealer ud af drift. Produktionsarealet vil falde i ansøgt drift fra 3.139 kvm til 2.439 kvm, et fald på 700 kvm. Se tabel 1. Placering af produktionsarealer fremgår desuden af bilag 1.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i Tabel 1 referer til oversigtskortet.

Med den fleksible produktion giver det mulighed for at omlægge en del af produktionen, så der kan produceres færre søer men flere smågrise og slagtesvin.

Figur 1 Staldafsnit og opbevaringsanlæg på Jenningvej 5

Stald	8-års drift + nudrift	Ansøgt drift
A) Polte	Slagtesvin Delv. Spaltegulv 50-75% fast gulv 165 kvm	Flex alle svin
B) Farestald	Søer, fare. Kassestier, delv. spaltegulv 215 kvm	ud af drift
C) Dr.stald	Søer, golde og drægt. Løsgående, delv. spaltegulv 425 kvm	e svin
D) Dr.stald	Søer, golde og drægt. Løsgående, delv. spaltegulv 330 kvm	e svin
E) Farestald	Søer, fare. Kassestier, delv. spaltegulv 615 kvm	Flex søer og slagtesvin 130 kvm
F) Dr.stald	Søer, golde og drægt. Løsgående, delv. spaltegulv 225 kvm	Flex søer og slagtesvin m
G) Løbeafd.	Søer, golde og drægt. Individuelt opstald, delv.spaltegulv 210 kvm	Flex søer og slagtesvin m
K) Klimastald	Smågrise Toklima, delv. Spaltegulv 954 kvm	Flex - slagtesvin og smågrise Delv. Spaltegulv 50-75% fast gulv 954 kvm

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi.

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra januar 2016, som ikke er udnyttet. Nudriften og 8 års driften er fastsat efter anmeldelse om udvidelse af dyrehold i eksisterende stalde (§19f), som blev givet i februar 2012.

På ejendommen findes to gyllebeholdere, der også ses på figur 1. Der produceres ikke fast gødning på ejendommen.

Gyllebeholder	Opførelses år	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
1. Gyllebeholder	1994	1.480	368	-
2. Gyllebeholder	1994	1.480	369	-
Kapacitet i fortanke+gyllekanaler		Ca. 1.035		-
Ekstern kapacitet Engvej 21A		2.564		-
I alt		6.559 m³	737 m²	

Tabel 2 Opbevaringslagre til husdyrgødning.

Der sker ikke ændringer i opbevaringsanlæggene med de ansøgte. Der forventes ikke, at der i forbindelse med omlægningen af dyreholdet vil blive produceret mere husdyrgødning på ejendommen end der i forvejen er opbevaringskapacitet til, så krav om 9 måneders opbevaringskapacitet overholdes.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der vil blive opstillet tre gastætte siloer på arealet imellem gylletankene og foderladen. Siloerne vil have en højde på ca. 17 m og en diameter på ca. 7 m og de vil være mørkeblå. Terrænet falder ca. 3 meter fra indkørslen på den vestlige side af foderladen og ned til der hvor det er planlagt at placere siloerne. Den højeste bygning, der ligger oppe i terrænet, er 12 m høj, så højdeforskellen imellem de eksisterende bygninger og de nye siloer er ikke så stor. Siloerne vil desuden ligge delvist skjult bag eksisterende bygninger og beplantning.

Desuden vil der blive etableret et udleveringsrum på vestsiden af stald C og D og en drivgang imellem stald K og D. Udleveringsrummet vil blive etableret med spaltegulv og overdækket med et halvtag. Der vil være afløb fra spaltegulvet til den eksisterende fortank der ligger umiddelbart vest for. Drivgangen vil ligeledes blive overdækket og etableret med fast gulv, der fejes efter brug. Hverken udleveringsrummet el. drivgangen indgår i produktionsarealet.

Stald B og dele af stald E vil blive taget ud af drift.

Der vil ikke ske nogen bygningsmæssige ændringer i de eksisterende stalde, men der vil blot ske ændringer i inventaret i de stalde hvor der er mulighed for fleksibel produktion samt i Stald K Klimastalden.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger driver svineproduktion på ejendommen Højrupvej 35. Ejendommene er ikke teknisk, driftsmæssigt og forureningsmæssigt forbundne med hinanden, så der er ikke tale om produktionsmæssig sammenhæng.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstand til	Meter	Afstandskrav overholdt
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	Ca. 13 m	Nej
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	> 200 m	Ja
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	Ca. 175 m	Ja
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	Ca. 11,5 m	Nej
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	> 200 m	Ja

Beboelse på samme ejendom (15 m)	Ca. 75 m	Ja
Naboskel (30 m)	Ca. 85 m	Ja
Nabobeboelse (50 m)	Ca. 310 m Jenningvej 7, med landbrugspligt Ca. 380 m Jenningvej 2, uden landbrugspligt	Ja
Eksisterende og fremtidig byzone/sommerhusområde (50 m)	Ca. 665 m (solcelleanlæg ved Gram)	Ja
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller samlet bebyggelse (50 m)	Ca. 1.050 m (kastrup Bygade 4)	Ja

Tabel 3 Afstandskrav jf. Husdyrbruglovens §§ 6 og 8

Samtlige afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 er overholdt på nær afstandskrav til ikke almen vandforsyningsanlæg samt off. vej. Da der er tale om en ændring i et eksisterende staldanlæg, søges der hermed om dispensation.

3.4.2 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab

Ejendommen er beliggende i et område der er udpeget som uforstyrret landskab i kommuneplan 2013. Ejendommen ligger højt i terrænet på Gram bakkeø. Landskabet har en stor skala og er forholdsvis åbent både på Gram bakkeø og i det tilgrænsende flade og lavtliggende område Kastrup-Tiset enge. Det betyder, at anlægget kan ses langt omkring.

Anlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af fredninger eller fredede fortidsminder, mens der ligger et par beskyttede sten- og jorddiger tæt på anlægget.

Bedriftens anlæg ligger uden for div. byggelinjer, såsom kirkebyggelinje, sø- og åbeskyttelseslinje mv. Se tabel 4.

Landskabelige udpegninger	
Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	-
Økologisk forbindelse	-
Områder med landskabelig værdi	Umiddelbart vest og syd for ejendommen
Uforstyrrede landskaber	Ejendommen er beliggende i område med større sammenhængende landskab
Områder med særlig geologisk værdi	Ca. 25 m
Rekreative interesseområder	-
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Ca. 550 m Ø Kulturarvsareal
Kirkeomgivelser	Ikke oplyst
Kystnærhedszonen	-

Lavbundsarealer	-
Skovrejsningsområder	Uønsket skovrejsning ca. 25 m
Fredede områder	-
Beskyttede naturarealer (§3)	Se figur 2
Strandbeskyttelseslinje	-
Klitfredningslinje	-
Skovbyggelinje	-
Sø- og å-beskyttelseslinje	-
Kirkebyggelinje	-
Fortidsmindelinje	-
Beskyttede sten- og jorddiger	Ca. 40 m

Tabel 4 Kommuneplanstemaer kilde Plandata.dk og Haderslev.dk

Figur 2 Beskyttet natur inden for 1.000 m fra ejendommen: Brun skravering: mose, grøn: eng, blå: sø og blå streg: vandløb.

Vurdering

Da der ikke vil ske nogen udvendige ændringer på ejendommen, vil landskabet og tilstanden af fortidsminder og sten- og jorddiger i området ikke blive påvirket.

3.4.3 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret bilag IV arter inden for 1.000 m fra ejendommen. De nærmeste registreringer af Bilag IV arter er ca. 2,2 km nord for ejendommen, hvor der er registreret dværgflagermus, vandflagermus, sydflagermus, troldflagermus, brunflagermus, brun langøre og pipistrelflagermus.

Det kan ikke udelukkes, at der lever andre bilag IV arter i området, eks. markfirben og spidssnudet frø, der er udbredte i Jylland.

I forbindelse med ansøgningen vil der ikke ske ændringer i markdriften og der tages hensyn til beskyttede naturarealer, der grænser op til dyrkningsarealer. Der vil ikke blive fjernet gamle træer el. bygninger ifm. projektet, der kan være levested for flagermus eller nedlagt vandhuller der kan være ynglested for padder.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kat 1. natur er Revling-indlandsklit, der er en del af Stensbæk Plantage, der ligger ca. 5,6 km vest for ejendommen.

Der er kumulation med et andet husdyrbrug, så det lovgivningsmæssige krav er på maksimal 0,4 kg N pr. ha pr. år.

Totaldepositionen til naturområdet ligger på 0 kg N/ha.

Kategori 2-natur

Nærmeste kat. 2 natur er en hede, der ligger ca. 4,5 km vest for anlægget. Totaldepositionen fra anlægget til naturområdet ligger ligeledes på 0 kg N/ha.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Nærmeste kat. 3 natur er en mose, der er beliggende ca. 355 m syd for ejendommen.

Merdepositionen til mosen ligger på 0,1 kg N/ha.

Beskyttet natur (§3)

Der ligger et engareal ca. 150 m øst for ejendommen som er beskyttet efter §3 jf. Naturbeskyttelsesloven. Merdepositionen til engarealet ligger på 1 kg N/ha.

Da ammoniakdepositionen overholder afskæringskriterierne for kategori 1 og 2 natur og da merdepositionen til kategori 3 natur og §3 beskyttet natur ikke overstiger 1 kg N/ha, så vurderes det, at ejendommen forsat ikke vil have en negativ effekt på naturarealerne i området.

3.6 Lugtemission

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 3 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene

Som det fremgår af figur 3 er lugtgenekriteriet overholdt til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone. Nærmeste nabo er Jenningvej 2 og samlet bebyggelse er Haderslevvej 6 og nærmeste byzone er Solcelleanlæg ved Gram By nordvest for ejendommen.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Haderslevvej 8	0	NY	255,8	255,8	584,9	Ja
 Jenningvej 2	0	NY	255,8	255,8	425,4	Ja
 Jenningvej 9	0	NY	255,8	255,8	495,4	Ja
 Haderslevvej 6	0	NY	533,1	533,1	643,8	Ja
 Gram	0	NY	700	700	1130,6	Ja
 Gram Ejerlav, Gram	0	NY	700	700	700,1	Ja

Figur 3. Samlet resultat af lugtberegningen.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og til områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig jf. figur 3.

Lugtberegningerne viser, at geneafstandene overholdes, og det vurderes, at der ikke vil forekomme væsentlige lugtgener fra ejendommen.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj

Støj vil primært forekomme i forbindelse med aflæsning af foder, gyllekørsel, modtagelse og afhentning af dyr samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget. Der forventes ikke, at der vil ske de store ændringer i støjniveauet fra ejendommen efter omlægningen.

Levering af råvarer vil fremadrettet ændres fra 2 timer/uge til 2,5 timer/uge. Levering af foder sker i dagtimerne på hverdage.

Ved afhentning af dyr vil det fremadrettet også kunne ske i de tidlige morgentimer. Det er slagteriet, der fastsætter tidspunktet for afhentning.

Den daglige drift af ventilationsanlæg kan give anledning til støj. Disse gener minimeres ved optimering og renholdelse af ventilationsanlægget.

Det vil forsat være den vestlige og de tre sydlige indkørsler, der bliver brugt.

Hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid.

Støjkilde	Tidsinterval samt hyppighed
Gyllepumpning	Nudrift: ca. 1,5 t/uge Ansøgt drift: uændret
Fodring	Nudrift: kl. 7 -22 Ansøgt drift: uændret
Ventilation	Efter behov
Levering af råvare	Nudrift: ca. 2 t/uge Ansøgt drift: ca. 2,5 t/uge
Gylleudbringning	Nudrift: 2 uger/år Ansøgt drift: uændret
Modtagelse/afhentning af dyr	Nudrift: smågrise: 1 t/gang, 1 gang/uge ml. kl. 7-15 Søer: 20 min/gang, ca. 1 gang/uge ml. kl. 6-12 Ansøgt drift: Slagtesvin: 1 t/gang, 1 gang/uge ml. kl. 04-15

	Søer: 20 min/gang, ca. hver anden uge ml. kl. 6-12
Høst	Nudrift: 12 dage/år Ansøgt drift: uændret

Tabel 5. Støjkilder

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjberegninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkilder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom og det forventes at projektet vil kunne overholde støjkraevne.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke forventes at blive et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboer samt projektets udformning. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

3.7.2 Støv

Det er begrænset hvad der er af støvkilder på ejendommen, men der kan forekomme støv ved kørsel på grusveje samt ved indblæsning af foder. Der køres hensynsfuldt på grusveje, så ophvirvling af støv begrænses.

Der er langt til nærmeste naboer, så der vurderes forsat ikke, at produktionen ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys

Det opsættes lys ved det nye udleveringsrum. Lyset vil være tændt ifm. udlevering af grise.

Generelt er udvendig belysning kun tændt efter behov og det vurderes derfor ikke at være til gene for trafikken eller for de omkringboende. Se placering på fig. 5.

3.7.4 Skadedyr

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Der er serviceaftale med Evers omk. bekæmpelse rotter og ved behov for bekæmpelse af fluer anvendes der gift.

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde og der er ingen oplag af foderstoffer udendørs. Spild af foder undgås så vidt muligt og affald fjernes løbende.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.5 Transporter

Transporter forekommer ifm. levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter ifm. afhentning af levende og døde dyr samt internt på bedriften. Transporter til og fra ejendommen fremgår af tabel 6. Én transport svarer både til kørsel til og fra ejendommen.

Der er fire indkørsler til ejendommen. Den nordligste indkørsel bruges hovedsageligt til privat kørsel. De to indkørsler ved poltestaldene bruges overvejende til levering af foderstoffer, mens indkørslen ved klimastalden anvendes ved afhentning af dyr.

Transport af	Nudrift/år	Ansøgt drift/år
Levering + afhentning af dyr	Ca. 40	Ca. 52
Døde dyr	Ca. 100	Uændret
Indkøbt foder/råvarer	Ca. 100	Uændret
Renovation	Ca. 26	Uændret
Halm til strøelse/foder	Ca. 3	Uændret
Olie	Ca. 12	Uændret
Husdyrgødning	Ca. 293	Uændret
Andet (fragtbil o.l.)	Ca. 26	Uændret
I alt	Ca. 600 transporter/år	Ca. 612 transporter/år

Tabel 6: Det skønnede antal transporter

Selv om dyreholdet på ejendommen delvis omlægges, så forventes antallet af transporter til og fra ejendommen ikke at ændre sig væsentligt. Det forventes, at der vil komme lidt flere transporter med afhentning og levering af dyr. Samlet forventes antallet af transporter at stige med ca. 2 % ift. det niveau der er i dag. Se tabel 6.

Det øgede antal transporter vurderes ikke at være til væsentligt gene for naboerne. Transporterne vil ikke adskille sig fra øvrige tunge transporter på landevejene. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen. Hovedparten af affaldet er plastemballage, spraydåser, kemikaliedunke mv. Desuden er der en begrænset mængde klinisk risikoaffald i form af brugte kanyler og skalpeller, som opbevares i kanyleboks.

Hovedparten af affaldet leveres på genbrugspladsen, hvor det sorteres og metalskrot afhændes til produkthandler, til genanvendelse.

Olieaffald opbevares i en tønde i maskinhuset og afsættes til godkendt modtager.

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødsning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet iagttages og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Haderslev Kommunes affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Opbevaring af gylle sker i godkendte gylletanke. Gylletankene inspiceres løbende for tæt flydelag og ved tømning for utætheder mv. Gylletankene er beliggende udenfor risikoområde og der udføres løbende 10 års beholderkontrol.

Gylletankene tømmes med selvsugende gyllevogn og risikoen for spild er derved minimal.

Samlet set vurderes risikoen for forurening af vandmiljøet for minimal.

3.8.1 Spildevand

Sanitært spildevand afledes til off. kloak.

Vaskevand fra vask af stalde ledes til gyllesystemet.

Tagvand ledes til dræn. Se figur 4.

Der vil ikke ske nogen ændring i afledning af spildevand og det vurderes at spildevand forsat vil blive afledt på forsvarlig vis.

Figur 4. Afløbsplan

3.8.2 Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA, i henhold til gældende regler. De opbevares hygiejnisk, hvor smågrise opbevares i containere og større dyr placeres hævet over jorden og tildækkes, så de ikke er synlige for forbigående. Afhentningspladsen ligger på marken ca. 250 m nordøst for ejendommen. Se figur 5.

3.8.3 Olie- og kemikalier

Ejendommen er beliggende i et område med drikkevandsinteresser og udenfor nitratfølsomt indvindingsopland og der er god grundvandsbeskyttelse i området. Der opbevares sprøjtemidler på ejendommen, som opbevares i aflåst rum, hvor der er fast gulv og ingen afløb.

Der er fire olietanke på ejendommen, to dieseltanke på hver 1.200 l og to fyringsolietanke på henholdsvis 1.200 og 2.500 l. To olietanke er placeret i foderladen, en i maskinhuset og en i klimastalden. Alle olietanke er placeret indendørs på fast gulv og hvor der ingen afløb er. Se figur 5.

Da sprøjtemidler opbevares forsvarligt i aflåst rum uden afløb og da olie opbevares i godkendte tanke og er placeret på fast gulv uden afløb, så evt. spild vil kunne opsamles med savsmuld, er der ikke risiko for afstrømning til jord og grundvand. Det vurderes derved, at opbevaring af olie og sprøjtemidler sker på en miljømæssig forsvarlig måde.

3.8.4 Vand- og energiforbrug

Forsyning af vand sker fra eget vandværk. Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene. Herudover er der et mindre forbrug af vand til vask af stalde og maskiner. Der er ikke markvandsboringer tilknyttet husdyrbruget.

Der er vandur på vandboringen og vandforbruget aflæses en gang årligt.

Ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

IE-brug har desuden pligt til at udarbejde planer for vedligehold og reparationer af bl.a. drikkevandsinstallationer.

Vask af stalde sker ved iblødsætning og vask med højtryksrenser med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende og BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	Ca. 324.000 kWh	Uændret
Olie	Ca. 10.000 l	Uændret
Vandforbrug	Ca. 7.000 kbm	Uændret

Tabel 7 Skønnet vand- og energiforbrug

Der anvendes hovedsageligt energi til ventilation, foderblander, lys, og højtryksrenser.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikre at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene samt ift. energiforbruget. Ventilationssystemet rengøres løbende, hvilket reducerer modstanden, så der opnås et laver energiforbrug.

Ud fra ovenstående tiltag vurderes det, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

3.8.5 Foder

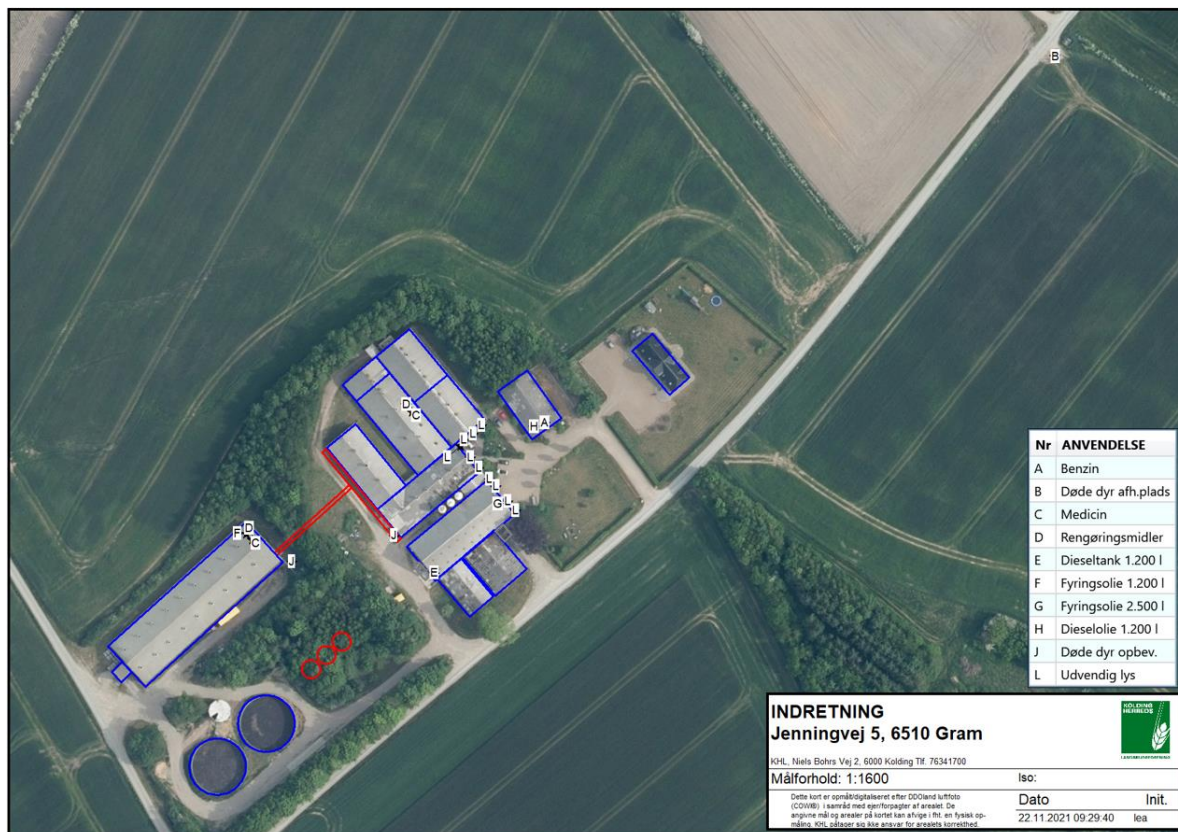
Smågrise og slagtesvin fasefodres, så de i forskellige stadier kan tildeles forskellige og optimerede foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres to forskellige blandinger til smågrisene og to til slagtesvin. Dette sikrer, at dyrene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Der er tilsat fytase i alle foderblandinger, hvorved fosfor bliver mere tilgængelig.

Fremadrettet vil der blive hjemmeblandet foder til slagtesvin.

Der er i dag 3 udendørs siloer til foder, herudover er der siloer indendørs. Der ansøges om tre gastætte siloer, som tidligere beskrevet.

Det vurderes ud fra gældende regler samt de tiltag som praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Figur 5. Indretning

3.9 BAT-Ammoniakemission

Der vil i forbindelse med omlægning af produktionen ikke ske en renovering af staldene, men udelukkende ske ændringer i inventaret. Der er i forbindelse med den tidligere miljøgodkendelse fastlagt et BAT-niveau for ejendommen på 4.518 kg NH₃-N. Den faktiske ammoniakemission ligger ligeledes på 4.518 kg NH₃-N og BAT-kravet er dermed overholdt. Se tabel 8.

Ansøger vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Der benyttes flere forskellige foderblandinger til slagtesvin og smågrise. Foderblandingerne indeholder tilpassede mængder aminosyrer og højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og er tilsat fytase. Da BAT-kravet er overholdt investeres der ikke i yderligere tiltag, såsom luftrensning, gylleforsuring mv.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4223	295	4518
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4223	295	4518
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 8 BAT-beregning

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende staldafsnit.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
K. Klimastald	Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
A. Polte	Alle svin; 50-75 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
E. Farestald	Søer og Slagtesvin; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
D. Dr. stald	Alle svin; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
C. Dr. stald	Alle svin; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
F. Dr. stald	Søer og Slagtesvin; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
G. Løbeafd.	Søer og Slagtesvin; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse

Tabel 9 Forudsætning for BAT-beregning.

BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Da BAT-niveauet overholdes, vurderes det at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Da stalde, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Der opføres ikke nye bygninger i forbindelse med projektet.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.4 om bedste tilgængelige teknik.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Tømning af gyllebeholdere foregår med sugekran. Håndtering af olie og sprøjtemidler sker på fast bund med mulighed for opsamling af spild.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.12 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget på jeningvej 5 eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

3.13 Alternative løsninger

Der er ikke afsøgt alternative placeringer, idet der ikke bygges nyt ifm. ændringen.

3.14 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 8 og bilag 1 pkt. E+F*

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplistede faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.15 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 8 og bilag 1 pkt. E+F*

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholdere eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådan situation skal håndteres.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

3.16 Oplysninger om konsulenten

Lene Egtved Andersen, Miljøkonsulent, KHL, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

4.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødnings- og staldanlæg blive tømt og rengjort. Kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald i Haderslev Kommune. Restindholdet i olietanke fjernes og tanke renses. Overjordiske olietanke fjernes, med en nedgravede anlæg enten afblændes eller fjernes. Ved afblænding vil påfyldningsstuds og udluftningsrør blive fjernet. Der udarbejdes en plan med tidspunkt for anden indretning og opbygning af staldbygninger til anden anvendelse, eller alternativt en plan med tidspunkt for nedrivning af staldbygningerne.

---

* Jf. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2225 af 27/11/2021

4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

4.2.1 BAT-Råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som tidligere beskrevet vil ansøger bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Smågrise og slagtesvin fasefodres.

4.2.2 BAT-Energi

Se beskrivelse i afsnit 3.8.4

4.2.3 BAT-Vand

Se beskrivelse i afsnit 3.8.4

4.2.4 Management

Miljøstyrelsen har valgt, at der ikke skal fastsættes generelle vejledende normer for god management.

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder.

På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Der sker årlig registrering af vand- el- og brændstofforbrug. Der registreres antal indsatte, døde og leverede dyr samt indkøbte foder mængder. Gødningsproduktionen beregnes i gødningsregnskabet.

Da ejendommen er omfattet af IE regler er der krav om at der udarbejdes miljøledelse samt oplærings- og kontrolplaner.

IE-husdyrbruget vil desuden være omfattet af Miljøledelse, som bidrager til at have fokus på BAT vedr. management.

5. Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøer, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.